Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνώσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος | *Ἀθῆναι 1 Αὐγούστου 1931* | *Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 35*

Η ΜΙΚΡΗ ΑΓΝΩΣΤΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ L. DE KERANY

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Καλά! εἶπε. Θὰ κάνω ὑπομονή, μὰ πρέπει νὰ φανῇ κι' αὐτὴ γνωστική.

— Τώρα μάλιστα ποὺ ὁ τελωνοφύλακας ἄκουσε τ' ἀμάξι... Αὐτὸς κι' ὁ Μουριὲ δὲν πιστεύουν στὸ καροτσάκι τοῦ θανάτου. Εἶναι φοβεροὶ ἐχθροί μας.

— Στὸ τέλος, πιστεύω, θὰ μᾶς πιάσουν.

— Θὰ σᾶς ἐκδικηθῶ ἐγώ.

— Μπορεῖ... μὰ τότε θἄν' ἀργά. Ἀπόψε, διατρέχουμε μεγάλον κίνδυνο.

— Πῆγε καλὰ ἡ δουλειά;

— Θαυμάσια.

— Βρήκατε τὸ μολυβένιο κουτί;

— Ὄχι.

Ἡ τελευταία λέξη ἔπεσε τόσο βαρειά, ποὺ θαρρεῖς καὶ σύντριψε τὴ Γκώτ, καθὼς σωριάστηκε καταγῆς.

— Κατάρα! μουρμούρισε.

Ἔμεινε κάμποσα λεπτὰ βυθισμένη στὶς σκέψεις της. Ἔπειτα ξαναση κώθηκε καὶ μονομιᾶς εἶπε:

— Αὔριο θὰ πάω νὰ ἰδῶ τὴ Θυμιούλα. Ὡστόσο σεῖς μὴ λησμονᾶτε πὼς εἶστε τάχα στὴ θάλασσα πρὶν ἀπὸ τρεῖς μέρες. Λοιπὸν κανένας σας μήτε νὰ φανῇ μήτε ν' ἀκουστῇ.

— Ἐννοεῖται! ἔκαμε ὁ ἄντρας καὶ τὸ κεφάλι του ἀμέσως ἐξαφανίστηκε.

Ἀπὸ τὸν ἐξασθενημένο ἦχο τῶν φωνῶν ποὺ ἀνέβαιναν ἀπὸ κάτω, ἡ Γκὼτ μάντεψε πὼς ἀνακοίνωνε στοὺς ἀδερφούς του ὅσα εἶχαν συμβεῖ. Κι' αὐτὴ ξαναεῖπε δυὸ φορές:

— Πάει τὸ μολυβένιο κουτί! Πάει τὸ μολυβένιο κουτί!..

Ἔπειτα τυλίχτηκε στὴ μπέρτα της καὶ κάθησε σ' ἕνα σκαμνί, μὰ οἱ σκέψεις της τὴν κράτησαν ξυπνητή, κι' ὅταν οἱ πρῶτες ἀχτίδες τοῦ ἥλιου ἦρθαν νὰ φωτίσουν τὸ στενόχωρο φτωχοκάλυβο, δὲν εἶχε κλείσει ἀκόμα τὰ μάτια.

Ριγώντας ὁλόκληρη, σηκώθηκε κι' ἄρχισε νὰ φροντίζῃ γιὰ τὸ νοικοκυριό της. Ὁ ἥλιος ἦταν πιὰ ἀρκετὰ ψηλὰ στὸν ὁρίζοντα, ὅταν, σκεπασμένη μὲ τὸ πανωφόρι της καὶ ἐφοδιασμένη μ' ἕνα ραβδὶ ποὺ τῆς ἔδινε τὴν ἐμφάνιση σωστῆς μάγισσας πηγαίνει πρὸς συνάντηση τῶν δαιμόνων, διευθύνθηκε μὲ μεγάλα βήματα πρὸς τὸ σπίτι τοῦ κ. Σαρσέν.

«— Ἐμπρός! ἐξηγήσου! τῆς εἶπε ὁ πατέρας της». (Σελ. 410, στ. γ'.)

Ε'.

Οἱ εὔθυμοι ξένοι

Ἡ μπόρα σταμάτησε κι' ὁ καιρὸς προμηνοῦσε μιὰν ὡραία μέρα.

«— Μήπως εἶπες τίποτα;» (Σελ. 411, στ. α'.)

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ Γκὼτ Κλέντερ ἑτοιμαζόταν νὰ χτυπήσῃ τὴν πόρτα τοῦ πύργου, ἕνας μεγάλος θόρυβος ἀπὸ βιτσιὲς καὶ κουδουνίσματα ἀκούστηκε, τόσο χαρούμενος ἔμως, ποὺ κανένας δὲ θἄχε ποτὲ τὴν ἰδέα νὰ τὸν ἀποδώσῃ στὸ καροτσάκι τοῦ θανάτου.

Ἡ γριὰ ὀπισθοχώρησε μερικὰ βήματα καὶ σχεδὸν ἀμέσως εἶδε νὰ προβάλλῃ μέσ' ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ καταχνιὰ ἕνα μεγάλο τετράτροχο ὄχημα, φορτωμένο μὲ ἀποσκευές, ἀπ' ὅπου ξέφευγαν κάθε τόσο δυνατὰ γέλια.

Σ' αὐτὸν τὸν ἀπροσδόκητο πάταγο, ἄνοιξαν ὅλα τὰ παράθυρα. Κεφάλια περίεργα ἔσκυψαν ἀπὸ τὰ μπαλκόνια τοῦ πρώτου πατώματος κ' ἀπὸ τοὺς φεγγίτες τοῦ ὑπερώου.

— Ὁ μπαμπάς! Νὰ ὁ μπαμπάς! φώναξε ἡ Σολάνζ.

Ἡ ἀναφώνηση αὐτὴ χαιρετίστηκε μ' ἕνα εἶδος μουγκρητοῦ ἀπὸ κεῖνα ποὺ δὲ μποροῦν νὰ βγοῦν παρὰ ἀπὸ τὸ στῆθος ἑνὸς θηριοῦ, ἀπὸ τὴ σειρῆνα ἑνὸς αὐτοκινήτου ἢ ἀπὸ τὸ λαρύγγι ἑνὸς μαθητοῦ τοῦ γυμνασίου.

Ἡ μικρὴ δὲν ἀπατήθηκε.

— Φίλιππε!... Ροζέ!... φώναξε.

— Παρών! οὐρλιασαν δυὸ φωνές.

— Μήπως εἶναι διακοπές τώρα;

— Μαθή... κοπή... ὀστρά... ἐξήγησε ὁ Ροζὲ ποὺ, βλέποντας τὰ μάτια τῆς ξαδέρφης του νὰ γουρλώνουν, ἔκρινε ἀναγκαῖο νὰ μεταφράσῃ:

— Τὸ σχολειὸ ἔκλεισε ἐξαιτίας τῆς ὀστρακιᾶς.

Ἀφοῦ ἔδωσε στὴ Σολάνζ αὐτὴ τὴν ἀπαραίτητη ἐξήγηση, πήδησε ἔξω ἀπὸ τ' ἁμάξι μὲ τὸν ἀδερφό του, ἐνῶ πίσω τους κατέβηκε πιὸ ἥσυχα ὁ κ. Σαρσέν.

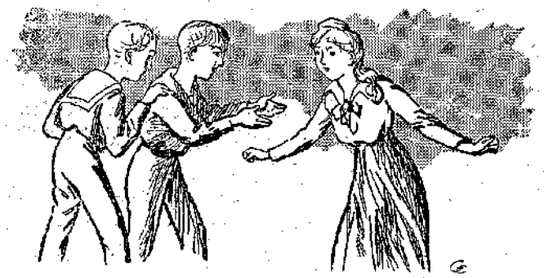

«Τὸ παραμικρὸ χρησίμευε γιὰ πρόφαση φιλονεικίας».

— Θεῖε, τὸ καλυβάκι σας εἶναι ἐλεεινό, φώναξε ὁ ἀδιόρθωτος Ροζέ, ἀλλὰ ὁ Φίλιππος βιάστηκε νὰ τοῦ πατήσῃ τὸ πόδι.

Ὁ ἀσυλλόγιστος μικρὸς χαμήλωσε μὲ κάποια ἀμηχανία τὸ κεφάλι του καὶ πρόσθεσε μ' ἄλλον τόνο:

— Θεῖε μου, αὐτὸ τὸ σπίτι μ' ἀρέσει πολύ!

— Τόσο τὸ καλύτερο, μικρέ μου, ἀποκρίθηκε ὁ κ. Σαρσὲν χαμογελώντας καλόκαρδα.

Αἰσθανόταν μιὰ ἀληθινὰ ζωηρὴ στοργὴ γιὰ τ' ἀνήψια του, δυὸ ὀρφανὰ ποὺ τὰ εἶχε ἀγαλάβει ὑπὸ τὴν προστασία του καὶ ποὺ ἤθελε νὰ τὰ κάνῃ ἀδέλφια τῆς Σολάνζ.

Ἀλλ' ἡ χαϊδεμένη κόρη, ποὺ ἦταν μεγάλη πιὰ σὰν πέθαναν οἱ γονεῖς τοῦ Φιλίππου καὶ τοῦ Ροζέ, μάντεψε ἐξαρχῆς στοὺς νεοφερμένους, δυὸ σοβαροὺς ἀντίπαλους τῆς αὐταρχικῆς ἐξουσίας της, καὶ γι' αὐτὸ ἄρχισαν ἀναμεταξύ τους ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ μικρὲς ἀψιμαχίες. Μέσα στὸ σπίτι τοῦ Σαρσέν, ποὺ παρίστανε τὸ Κράτος, ἡ Σολάνζ ἀντιπροσώπευε τὴν Ἀπόλυτη Μοναρχία κι' ὁ Φίλιππος κι' ὁ Ροζὲ τὴ Δημοκρατία.

Ἔξυπνοι σὰ διαβολάκια, γεμάτοι καλοσύνη μ' ὅλη τὴν κακοκεφαλιά τους, οἱ δυὸ γυμνασιόπαιδες εἶχαν κερδίσει τὴ συμπάθεια ὅλων. Ἡ μὶς Βαρβάρα, ὅταν ἀνησυχοῦσε γιὰ τὸ μέλλον τῆς μαθήτριάς της, εἶχε τὴν ἐλπίδα πὼς τὸ κακὸ ποὺ τῆς προξένησαν τὰ πατρικὰ χάδια θὰ μποροῦσε νὰ διορθωθῇ μὲ τὴ συντροφιὰ τῶν ἀνοιχτόκαρδων, εἰλικρινῶν καὶ τίμιων αὐτῶν παιδιῶν.

Ἡ Σολάνζ πῆγε νὰ φιλήσῃ τὸν πατέρα της καὶ δέχτηκε χωρὶς ἐνθουσιασμὸ τὶς διαχύσεις τῶν ξαδέρφων της, ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ γιατὶ οἱ ἀπότομες κινήσεις των χαλοῦσαν τὶς ὡραῖες μικρὲς μποῦκλες της, κι' ἀπ' τὴν ἄλλη γιατὶ κατὰ βάθος – ὁλότελα κατὰ βάθος — δὲν ἦταν καὶ τόσο εὐχαριστημένη ποὺ τοὺς ἔβλεπε.

Συλλογιζόταν μάλιστα πὼς ἡ ὀστρακιὰ μποροῦσε νὰ περιμένῃ τὶς ἐξετάσεις γιὰ νὰ προσβάλῃ τὸ σχολειὸ καὶ νὰ τὴν ἀφήσῃ ἔτσι καμμιὰ δεκαπενταριὰ μέρες στὴν ἡσυχία της.

Μὰ ἦταν κι' ἕνας ἄλλος λόγος ποὺ τὴν ἔκανε νὰ μὴν ἐπιθυμῇ τὸν ἐρχομὸ τῶν ξαδερφιῶν της. Ἂν καὶ ἦταν σίγουρη πὼς θὰ μενε ἀτιμώρητη καὶ γιὰ τὶς πιὸ τρελλὲς παρεκτροπές της, ἀναρωτιόταν ὡστόσο τί στάση θὰ παιρνε ὁ πατέρας της ὅταν μάθαινε τὸ κυνήγι τῶν φαντασμάτων καὶ τὸ θλιβερὸ περιστατικὸ ποὺ εἶχε ὡς ἐπακόλουθο, καὶ τῆς φαινόταν πολὺ ταπεινωτικὸ ἂν τὴν τιμωροῦσε καὶ τὴ μάλωνε μπρὸς στὰ ξαδέρφια της.

Τὸ εὐτύχημα ἦταν πὼς ἡ Θυμιούλα πήγαινε καλύτερα. Εἶχε περάσει τὴ νύχτα της καλὰ καὶ ἡ μὶς Βαρβάρα εἶχε τὴν ἐλπίδα πὼς δὲν θὰ παρουσιαζόταν καμμιὰ ἐπιπλοκὴ στὴν κατάστασή της.

Ἡ Θυμιούλα τοὺς διηγιέται ἱστορίες γιὰ ναυάγια».

Ἡ Σολάνζ ἤθελε μὲ κάθε τρόπο ν' ἀσφαλιστῇ. Ἀναπήδησε μ' ἔκπληξη ἀκούγοντας ἐκεῖ κοντὰ τὴν κλαψάρικη φωνὴ τῆς Γκώτ:

— Θάχατε τὴν καλοσύνη, ὡραία μου δεσποινίς, νὰ δώσετε σὲ μιὰ γριὰ βάθω εἴδηση γιὰ τὴν ἐγγονή της;

Ἡ Σολάνζ ἔγινε κατακόκκινη.

—Ἡ Θυμιούλα πάει καλύτερα, ἀποκρίθηκε σύντομα.

Ἀλλὰ δὲν εἶχε τύχη. Ὁ κ. Σαρσὲν πρόφθασε κι' ἄκουσε τὴν ἐρώτηση τῆς γριᾶς ἀμαρτωλῆς.

— Μήπως ἡ Θυμιούλα εἶναι ἄρρωστη; ρώτησε. Τί τῆς συνέβηκε λοιπόν;

—Ἡ δεσποινὶς Σολάνζ τὸ ξέρει καλύτερα ἀπ' ὅλους, εἶπε ἡ Γκώτ. Ἐμένα ἤρθαν καὶ μὲ εἰδοποίησαν πὼς ἡ μικρὴ εἶναι πληγωμένη καὶ πὼς τὴν περιποιοῦνται στὸν πύργο.

— Τί σημαίνουν αὐτά, Σολάνζ; ρώτησε ὁ κ. Σαρσὲν ἔκπληκτος.

Ἡ φωνὴ τῆς κόρης ἄρχισε νὰ τρέμῃ λιγάκι.

— Ἡ Γκώτ ἔχει δίκιο, μπαμπά. Ἡ Θυμιούλα γλίστρησε χθὲς τὸ βράδυ στὴν ἀκρογιαλιὰ κ' ἔπαθε ἕνα στραγγουλισμα.

— Καὶ τί δουλειὰ εἶχε χτὲς τὸ βράδυ στὴν ἀκρογιαλιά;

— Ἴσως νὰ ζητοῦσε φαντάσματα... ὅπως καὶ κάποια δεσποινὶς ποὺ ξέρω, εἶπε μὲ ὑπαινιγμὸ ἡ Γκὼτ κοιτάζοντας τὴ Σολάνζ μ' ἕνα ὕφος σατανικό.

Ἡ ἀπορία τοῦ κ. Σαρσὲν ἄλα καὶ μεγάλωνε. Ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ροζέ, ποὺ κινήθηκε κι' αὐτῶν τὸ ἐνδιαφέρο, ζύγωσαν. Ἡ Σολάνζ ἀπὸ κόκκινη ἔγινε σὰν παπαρούνα. Ὁ Φίλιππος παρατήρησε πολὺ σωστὰ πὼς, ἂν ἔφερναν ἕνα σπίρτο στὸ πρόσωπό της, θ' ἄναβε ἀμέσως.

—Ἐμπρός! ἐξήγησου, τῆς εἶπε προσταχτικὰ ὁ πατέρας της.

— Καλὰ λοιπὸν! φώναξε ἡ ἄτυχη μ' ἕνα ξέσπασμα ἀπελπισίας. Ἡ Γκὼτ μοῦχε πῆ πὼς μὲ τὸ πέσιμο τῆς νύχτας θάβρισκα φαντάσματα.

— Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια! βεβαίωσε ἡ γριὰ ἁμαρτωλὴ χωρὶς νὰ προσέξῃ πὼς ὁ κ. Σαρσὲν εἶχε σηκώσει τοὺς ὤμους του.

—Ἡ μὶς Βαρβάρα δὲν ἤθελε νὰ βγοῦμε κι' ἔφυγα μόνη μου κρυφά. Τότε ἤρθε καὶ μ' ἀντάμωσε καί, ἐπειδὴ ἔβρεχε, πήγαμε στοῦ φαροφύλακα... Ἐκεῖ ἀκούσαμε νὰ περνάῃ τὸ καροτσάκι τοῦ θανάτου...

— Ποιό; ρώτησε ὁ Φίλιππος.

— Αὐτὸ τὸ ὄνομα, ἐξήγησε ὁ Ροζέ, τὸ εἶδα στὰ παραμύθια. Τὸ ὁδηγεῖ, λέει, ἕνας ἄνθρωπος χωρὶς κεφάλι... ὅπως ἐσύ, ἀγαπητέ μου.

— Εὐχαριστῶ! εἶπε ὁ Φίλιππος. Τὸ δικό μου ὅμως εἶναι ἀρκετὰ βαρὺ καὶ

θὰ γίνῃ ἀκόμα περισσότερο, ὅταν τοῦ βάλω μέσα ὅλη τὴ σοφία ποὺ ὑπάρχει στὸ μπαοῦλο μου. Βλέπετε αὐτὸ τὸ κιβώτιο μὲ τὰ βιβλία ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ τὸ σηκώσῃ ὁ ὑπηρέτης; Θὰ πάω νὰ τὸν βοηθήσω.

Καὶ ἀπομακρύνθηκε πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἐνῶ ὁ κ. Σαρσὲν ἔλεγε μὲ ἀνυπομονησία:

— Δὲ βλέπω τί ρόλο ἔπαιξε ἡ Θυμιούλα μέσ' σ' αὐτὴ τὴν ἱστορία.

— Περίμενε, μπαμπά, καλὰ θὰ μάθῃς. Ἐνῶ γύριζα μὲ τὸ Φαζιὸλ καὶ τὴ μὶς Βαρβάρα, εἶδα ἕναν ἴσκιο ποὺ σάλευε στὸ σκοτάδι. Μοῦ εἶχαν παραγγείλει νὰ μὴ φωνάξω ἂν ἔβλεπα κάτι τί παράξενο, μὰ δὲ μπόρεσα νὰ κρατηθῶ. Ὁ ἴσκιος αὐτὸς ἦταν ἡ Θυμούλα. Ἡ κραυγή μου τὴν ἐτρόμαξε θέλησε νὰ φύγῃ καὶ γλίστρησε μέσα σ' ἕνα λάκκο. Ὁ Φαζιὸλ τὴν ἔφερε ἔπειτα στὸν πύργο καὶ ἡ μὶς Βαρβάρα τώρα τὴν περιποιεῖται.

Ἡ Γκὼτ ἔκρυψε τὸ πρόσωπο μέσ' στὰ χέρια της.

Αὐτὴ ἡ ἐκδήλωση τῆς ἀπελπισίας της ἦταν ὅμως πλαστή. Ὁ κ. Σαρσὲν ἔμεινε σὲ ἀμηχανία.

— Θυμιούλα, μικρή μου Θυμιούλα! ψευτόκλαιγε ἡ γριά.

— Τὴν εἴδατε καθόλου; ρώτησε ὁ οἰκοδεσπότης.

—Ὄχι ἀκόμα, καλέ μου κύριε, καὶ πέρασα μιὰ νύχτα πολὺ σκληρή.

— Μὰ τί γύρευε μιὰ μικρὴ κοπέλλα τέτοιαν ὥρα στὴν ἀμμουδιά;

— Ὤ, κύριε! τὰ παιδιὰ τὰ σημερινὰ δύσκολα φυλάγονται... πρὸ πάντων ἐμᾶς τῶν φτωχῶν, ποὺ δὲν ἔχομε Ἀγγλίδες δασκάλες.

Ὁ ὑπαινιγμὸς αὐτός, ποὺ ἔγινε γιὰ τὴν ἴδια του τὴ θυγατέρα, σταμάτησε κάθε ἐπίπληξη στὰ χείλη τοῦ κ. Σαρσέν. Πῶς, ἀλήθεια, μποροῦσε νὰ κατηγορήσῃ τὴ Γκὼτ γιὰ ἔλλειψη ἐπιτήρησης, ἀφοῦ κι' αὐτὸς κι' ἡ μὶς Βαρβάρα ἦταν τὸ ἴδιο ἔνοχοι;

Ὅταν ἦρθε νὰ τὸν ἀνταμώσῃ κι' ἡ δασκάλα, ὁ οἰκοδεσπότης ρώτησε ἂν ἡ γριὰ ἤθελε νὰ πάῃ κοντὰ στὴ Θυμιούλα, καὶ σὲ καταφατικὴ ἀπάντησή της ἔδωσε ἐντολὴ νὰ τὴν ὁδηγήσουν κοντὰ στὴν ἄρρωστη.

Τὴ φροντίδα αὐτὴ τὴν ἀνέλαβε ἡ μὶς Βαρβάρα. Ἀνησυχοῦσε βαθιὰ γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς συνέντευξης καὶ ἤθελε νὰ παρευρισκόταν κι' αὐτή, ἀλλὰ ξαφνικὰ τὴν ἐζήτησαν κι' ὑποχρεώθηκε ν' ἀφήσῃ μόνη τὴ Γκὼτ καὶ τὴ Μικρὴ Ἄγνωστη.

Μόλις βρέθηκε μόνη μὲ τὴ Θυμιούλα, ἡ γριὰ ἔχασε μὲ μιᾶς τὸ μειλίχιο ὕφος της. Τὰ μάτια της, ποὺ ἔμοιαζαν μ' ἁρπαχτικοῦ πουλιοῦ, ἀστραψαν, καὶ γέρνοντας στὸ κρεββάτι, μὲ τὸ πρόσωπο σχεδὸν κολλημένο πάνω στῆς μικρῆς, τῆς ἐσφύριξε φωναχτά: — Μήπως εἶπες τίποτα;

(Ἀκολουθεῖ) Γ. ΚΟΤΣΙΟΥΛΑΣ

ΚΑΝΕΛΛΗΣ ΚΑΙ Σ[ΙΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Β'.

Ἄμα ἔμεινα μόνος μου στὴ φωλιά, τὸ πρῶτο, φυσικά, ποὺ ἔκαμα ἦταν νὰ σπρώξω τὴν πέτρα, Μὰ ποῦ! Μόλις καὶ μεταβίας εἶχαν καταφέρει νὰ τὴν κουνήσουν καὶ νὰ τὴ βάλουν στὴν τρύπα ὁ μπαμπάς μου κι' ἡ μαμμά μου μαζί καὶ θὰ τὴν κουνοῦσα ἐγὼ ὁ μικρός, μονάχος μου; Ἀδύνατο!

Ἀφοῦ ἀπελπίστηκα, κοίταξα γύρω μου νὰ ἰδῶ τί ἄλλο εἶχα νὰ κάμω. Κι' εἶδα ἕνα πρᾶγμα ποὺ μὲ γέμισε χαρὰ κι' ἐλπίδα: Ἦταν ἕνα φυσίγγιο μὲ δυναμίτη, ποὺ ἐγὼ ὁ ἴδιος τὸ εἶχα βρεῖ μιὰ μέρα ἔξω καί, κατὰ τὴ συνήθειά μου, τὸ εἶχα κουβαλήσει στὴ φωλιά.. Βρῆκα ἀκόμα κι' ἕνα κουτὶ μὲ λίγα σπίρτα, ποὺ κι' αὐτὸ ἐγὼ τὸ εἶχα κάποτε περιμαζέψει.

Κοντὰ στὸ δάσος μας ἦταν λατομεῖο. Καὶ συχνὰ ἔβλεπα τοὺς λατόμους ποὺ τίναζαν τὸ βράχο μὲ δυναμίτη. Σ' αὐτὸ τὸ λατομεῖο, ὅπου μ'ἄρεσε νὰ τριγυρίζω, εἶχα βρεῖ πεταμένο κι' ἐκεῖνο τὸ φυσίγγιο. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ κουτὶ μὲ τὰ σπίρτα.

«Νὰ ἡ σωτηρία μου! εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου. Θὰ βάλω φωτιὰ στὸ δυναμίτη κι' ὅ,τι γίνει ἂς γίνῃ. Ἂν γλυτώσω, θήμαι ἐλεύθερος. Ἂν πεθάνω πάλι, καλύτερα παρὰ νὰ ζῶ ἔτσι φυλακισμένος: θὰ πεθάνω γιὰ τὴν ἐλευθερία μου!»

Καὶ χωρὶς νὰ σκεφθῶ τίποτ' ἄλλο — μὰ τί τρελόπαιδο ποὺ ἤμουν! — τοποθέτησα τὸ φυσίγγιο κάτω ἀπ' τὴν πέτρα, ἄναψα γρήγορα-γρήγορα τὸ φυτίλι,

ποὺ δὲν ἦταν πολὺ μακρύ, κι' ἔτρεξα στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς φωλιᾶς γιὰ νὰ φυλαχτῶ.

Ἐνῶ ἔτρεχα ἀλόμα, τὸ φυσίγγιο ἔσκασε. Πῶ, πῶ! τὶ κοσμοχαλασιά! Τὶ κρότος, τὶ καπνός, τὶ σεισμός! Ἡ πέτρα ἔγινε θρύψαλα ποὺ τινάχτηκαν ἔξω σὲ μεγάλη ἀπόσταση. Γκρεμίστηκε κι' ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴ φωλιά μας. Ἀπέξω, ξερριζώθηκαν δυὸ - τρία δέντρα. Καὶ στὸ δάσος ἔγινε τέτοια φασαρία, ποὺ γιὰ πολὺν καιρὸ θὰ τὴ θυμοῦνται τὰ ζῶα. Ἔτρεχαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἀλαλιασμένα. Τετράποδα, πουλιά, ἑρπετά, ἔντομα, εἶχαν ἀναστατωθεῖ. Ὡς κι' ἡ κουκουβάγια ξύπνησε στὴν κουφάλα τοῦ δέντρου, κι' ἔβγαλε τὸ κεφάλι της μὲ κάτι μάτια τόσα, γουρλωμένα ἀπ' τὸν τρόμο...

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἕνας αὐλικός, περαστικὸς ἀπὸ κάποιο χωριὸ τὴν ὥρα ποὺ γινότανε γάμος, σκέφθηκε πὼς θἄτανε μιὰ καλὴ εὐκαιρία νὰ μείνῃ καὶ μὲ τὴν καταδεχτικότητά του νὰ κερδίσῃ τὶς καρδιὲς τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων γιὰ λογαριασμὸ τοῦ βασιλιᾶ.

Μπῆκε στὴν ἐκκλησιὰ τὴν ὥρα ποὺ ἄρχιζε ἡ ἱεροτελεστία καὶ οἱ χωρικοί, μάνοιχτὰ τὰ προσευχητάρια τους, σιγοψάλλανε τὰ σχετικὰ τροπάρια. Ἡ παρουσία του κίνησε τὴν προσοχὴ ὅλων· σκυμμένοι πάντα στὰ βιβλία τους, τὸν κρυφοκοιτάζανε θαυμάζοντας τὴ λαμπρή του στολή.

Θέλησε νὰ κοιτάξῃ στὸ προσευχητάρι κανενὸς ἀπ' τοὺς χωρικοὺς καὶ νὰ ψάλλῃ μαζί του, μά, ὅποιον ἐπλησίαζε, ἀποτραβιόταν μὲ φόβο καὶ σεβασμό, ἔτσι ποὺ ἔγινε μιὰ γενικὴ ἀναστάτωση γιατὶ μόλις ἐκάθιζε σὲ κανένα πάγκο, ὅσοι χωρικοὶ καθόνταν σαὐτὸν γλιστρούσανε, ὅλοι μαζί, στὴν ἄλλη ἄκρη καὶ τέλος ἀδειάζαν τὸν πάγκο ὁλότελα, μόλις ἔκανε νὰ τοὺς πλησιάσῃ.

Τοῦτο τὸ γλίστρημα καὶ ξεγλίστρημα ἔγινε σὲ τρεῖς τέσσερους πάγκους κι' ὁ αὐλικός, πιοῦχε πάει μὲ τοὺς πιὸ καλοὺς σκοποὺς σ' αὐτὸ τὸ ἑορτάσιμο ἐκκλησίασμα τῶν χωρικῶν, ἀπελπίστηκε πὼς θὰ κατάφερνε νὰ πετύχῃ τὸ σκοπό του.

Κι' ὁ παπάς, βλέποντας τὸν αὐλικό, σάστισε· κατάλαβε πὼς ἦταν ἀπὸ τὴν πιὸ ψηλὴ κοινωνία τῆς πρωτεύουσας καί, ξέροντας τί παράξενα ἔθιμα ἐπρόκειτο νἀκολουθήσουν, φοβόταν τὶς κορυφίδες του. Οἱ σκέψεις του χάσανε τὴ συνηθισμένη τους καθαρότητα, τὰ λόγια του μπερδεύονταν. Ἡ ταραχή του μεγάλωσε σὰν εἶδε τὸν ξένο νὰ τὸν κοιτᾶ προσεχτικὰ καὶ νὰ κουνᾷ ἐπιδοκιμαστικὰ πότε πότε τὸ κεφάλι, ὅταν ἀκριβῶς τύχαινε νἄναι περισσότερο ταραγμένος. Γιὰ τοῦτο βιάστηκε νὰ τελειώσῃ τὰ διαβάσματα γιὰ νἀρχίσῃ τὸ γρηγορώτερο ἡ στέψη.

Οἱ μελλόνυμφοι γονάτισαν κι' ἀρχίσαν τὰ συνηθισμένα ἐρωτήματα· ὅταν ὁ ξένος βλέπει γιὰ μιὰ στιγμὴ κάτι ποὺ ἔκαμε τὸ αἷμα του νὰ παγώσῃ.

Ἀριστερά του καὶ πίσω του εἶδε ἄντρες καὶ γυναῖκες, ἀγόρια καὶ κορίτσια νἄχουνε στὸ χέρι ἀπὸ ἕνα ξύλο ἀρκετὰ χοντρό. Εἴχανε ὅλοι σηκωθεῖ, κρυφομιλοῦσανε μεταξύ τους καὶ τὸν κοιτοῦσανε— ἔτσι τοῦ φάνηκε κείνη τὴν ὥρα— ὕπουλα καὶ ἀπειλητικά.

Καθὼς τοῦτον ἀδύνατο νὰ μπῇ στὸ πραγματικὸ νόημα αὐτῆς τῆς προετοιμασίας, τὰ σάστισε ὁλότελα καὶ σκέφθηκε πὼς μιὰ καὶ ὅλα τοῦτα τὰ χοντρόξυλα σὲ κάποιου πλάτες βέβαια ἤτανε γιὰ νὰ πέσουν, θἄταν αὐτὸς τὸ ἀντικείμενο μιᾶς γενικῆς κακομεταχείρισης.

Θυμήθηκε μὲ πόση ἐπιμονὴ τὸν ἀποφεύγανε καὶ συλλογίστηκε πόσο τραχὺς εἶν' ὁ χαρακτήρας τῶν ἀνθρώπων τοῦ κάμπου. Σίγουρα οἱ χωρικοί, ποὺ βέβαια δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ ξέρουν πὼς ἀπὸ συγκατάβαση καὶ καλὴ πρόθεση παραστάθηκε στὸ γάμο, θὰ τὸν βλέπανε σὰν παρείσαχτο καὶ θέλανε νὰ τὸν διώξουν.

Ὅλα τοῦτα περάσανε σὰν ἀστραπὴ ἀπ' τὸ μυαλό του καὶ δὲν ἤξερε μὲ τί τρόπο νὰ γλυτώσῃ τὸ πρόσωπο καὶ τὸ ἀξίωμά του, ἀπὸ παρόμοια προσβολή.

Στεκόταν ἀκόμα ἀμήχανος κι' ἀναποφάσιστος, ὅταν τέλειωσε τὸ στεφάνωμα καὶ σηκώθηκε μονομιᾶς φοβερὴ φασαρία· μαζὶ ἄντρες καὶ γυναῖκες χυθῆκαν ἐμπρὸς κουνώντας τὰ ρόπαλά τους. Μὰ ὁ αὐλικός, πηδώντας πέντε-πέντε τοὺς πάγκους, βρέθηκε μὲ τρία πηδήματα στὴ σκάλα τοῦ ἀμβωνα, ἀνέβηκε πάνω στὸ λεπτὸ κι' ἀπ' τὸ ψηλὸ αὐτὸ μέρος φώναξε μὲ δυνατὴ φωνὴ κάτω πρὸς τὸ πλῆθος ποὺ βούιζε:

— Σᾶς συμβουλεύω νὰ μὴ μαγγίξετε· ἔχω τὶς πιὸ καλὲς διαθέσεις γιὰ σᾶς, μὰ ὁποιαδήποτε προσβολὴ μοῦ γίνῃ, ὁ μονάρχης θἄ τὴν τιμωρήσῃ σὰ νὰ τὴν εἴχατε κάνει σ' αὐτὸ τὸν ἴδιο!

Μὰ ἐνθουσιασμένοι μ'αὐτὸ ποὺ πήγαινε νὰ γίνῃ, οἱ χωρικοὶ δὲν προσέχαν καθόλου σ' αὐτὴ τὴ ρητορεία, μόνο τρέχουν κατὰ τὸ ἱερό, ὅπου βρισκόταν ὁ στόχος τους καὶ ποὺ ἦταν ὁ γαμπρός. Τοῦτος ἐδῶ, μὲ τὰ χέρια πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι, κοίταζε μὲ κάθε τρόπο νἀνοίξῃ δρόμο ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, ποὺ ἀνεβοκατέβαζε στὶς πλάτες του, στὸ σβέρκο του κι' ὅπου ἀλλοῦ ἔβρισκε τόπο, τὶς ξυλάρες του. Ἔτρεχε νὰ φτάσῃ ὅσο πιὸ γρήγορα στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησιᾶς, μὰ στὸ ἀναμεταξὺ μάζεψε πάνω ἀπὸ καμμιὰ ἑκατοστὴ ξυλειές, καὶ βγῆκε ἀπ' τὴν ἐκκλησιὰ μελανός. Ὅλοι τρέξαν ξιωπίσω του, ἀκολούθησαν ὁ πεθερὸς κι' ἡ νύφη. Ὁ καντηλανάφτης ἔκλεισε πίσω ἀπ' τὸν τελευταῖο τὴν πόρτα, καὶ τραβήχτηκε στὸ ἱερό, ὅπου εἶχε μιὰ ἰδιαίτερη ἔξοδο.

Σὲ λίγα δευτερόλεπτα ἡ ἐκκλησιὰ εἶχε ἀδειάσει.

Ὁ παπάς, ἀπὸ κάτω, χαιρετοῦσε φιλικὰ τὸν αὐλικὸ ποὺ στεκόταν ἀκόμα πάνω στὸν ἀμβωνα, καθὼς πάνω στὸ ὄρος Ἀραράτ. Ὅταν εἶδε γιὰ ποιὸν ἦταν τὸ ξυλοκόπημα, κι' ἡσύχασαν τὰ πράγματα, ρώτησε:

— Πῆτε μου, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τί σημαίνουν ὅλα τοῦτα καὶ τί τοὺς ἔκαμε ὁ δυστυχισμένος αὐτὸς ἄνθρωπος γιὰ νὰ τὸν μεταχειριστοῦνε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο;

— Τίποτα, ἐξοχώτατε, τἀπάντησε, προσπαθῶντας νὰ κρατηθῇ καὶ νὰ μὴ ξεσπάσῃ σὲ γέλια. Τὸ ξυλοκόπημα τοῦ γαμπροῦ ὕστερ' ἀπ' τὸ γάμο εἶναι μιὰ παμπάλαια συνήθεια ποὺ διατηρήθηκε στὸν τόπο. Καί, καθὼς λένε, σκοπὸ ἔχει νὰ δώσῃ στὸ γαμπρὸ νὰ καταλάβῃ τί εὐχάριστο πρᾶγμα εἶναι τὸ ξύλο, κι' ἔτσι ἀργότερα νὰ μὴν κάνῃ κατάχρηση καὶ ξυλοφορτώνῃ τὴ γυναῖκα του.

—Ἀλήθεια, αὐτὰ εἶναι θαυμάσια ἔθιμα! μουρμούρισε ὁ ἐξοχώτατος καὶ κατέβηκε ἀπ' τὸν ἄμβωνα.

(Κατὰ τὸ Γερμανικό) ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΕΣ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΧΟΡΟ

«Ὁ monde charmant, tu est hideux !»
H. Heine

Μ' ἔχουν καλέσει ἀπόψε σὲ γιορτή·
ἡ αἴθουσα ἀπὸ κόσμο εἶναι κινημένη.
Κόσμος γνωστός. Χαχάνιζαν τρελλό,
κι' ἐνῶ τοὺς ἕρωτ ὅλους, εἶμαι σὰν ξένη·

Ἑκατοντάδες πόδια στὸ χορό,
λήθη ζητοῦν, νὰ γλυκαθοῦν οἱ πόνοι,
γελοῦν, κακολογοῦνε πάρα πολὺ...
καὶ μ'ὅλ'αὐτὸ στὸν κόσμο εἶμαι σὰ μόνη.

Χαρούμενα ἀντηχεῖ κι' ἡ μουσική
στὴν αἴθουσα τὴ γλυκοθερμασμένη,
φαίνονται ὅλοι νὰ γλεντοῦν, μὰ ἐγὼ
πῶς νοιώθω τὴν ψυχή μου παγωμένη!

Σπίτι γυρνῶ μὲ ζάλη φοβερή,
μεσάνυχτα θἄ εἶναι περασμένα,
βουΐζει τὸ κεφάλι μου πολύ,
τὰ μάτια ἀπ'τὸν καπνὸ'ναι δακρυσμένα,

Μόνη στὴν κάμαρά μου—τὶ καλά—
ντυμένη ὅπως εἶμαι στὸ γραφεῖο,
κάθομαι καὶ μὲ βρίσκει ἡ αὐγή,
ἐμπρὸς σ' ἀγαπημένο μου βιβλίο.

ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΚΙΠΛΙΝ

ΠΩΣ ΓΡΑΦΤΗΚΕ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα πολὺ παλιὸ καιρὸ ἦταν ἕνας Νεολιθικὸς ἄνθρωπος. Ἦταν ἕνας πρωτόγονος καὶ ζοῦσε σὲ μιὰ σπηλιά, καὶ φοροῦσε λίγα ροῦχα, καὶ δὲν μποροῦσε νὰ διαβάσῃ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ γράψῃ κι' οὔτε ἤθελε καί, ἐκτὸς ὅταν πεινοῦσε, ἦταν τέλεια εὐτυχής. Τ' ὄνομά του ἦταν Τεγγουμάη Μπουμπσουλάη, κι' αὐτὸ σημαίνει, «Ἄνθρωπος-ποὺ-δὲν βάζει-τὸ-πόδι-του μπρὸς-βαστικά» ἀλλὰ ἐμεῖς, Πολυαγαπημένο, θὰ τὸν λέμε Τεγγουμάη γιὰ συντομία. Καὶ τ' ὄνομα τῆς γυναίκας του ἦταν Τεσχουμάη Τεγουΐντρο, κι' αὐτὸ σημαίνει «Κυρία-ποὺ - ρωτᾶ - πολλά»· ἀλλὰ ἐμεῖς Πολυαγαπημένο, θὰ τὴν ποῦμε Τεσχουμάη, γιὰ συντομία. Καὶ τ' ὄνομα τοῦ μικροῦ κοριτσιοῦ ἦταν Ταφιμάη Μεταλουμάη, κι' αὐτὸ σημαίνει «Μικρὴ-χωρὶς-τρόπο,ποὺ ἔπρεπε νὰ τρώῃ-ξύλο·» ἀλλὰ θὰ τὴ λέγω Τάφφη. Καὶ ἦταν ἡ Πολυαγαπημένη τοῦ Τεγγουμάη Μπουμπσουλάη καὶ ἡ Πολυαγαπημένη τῆς δικῆς της μαμμᾶς καὶ δὲν τὴν ἔδερναν οὔτε τὸ μισὸ ἀπ' ὅ,τι τῆς ἔπρεπε, καὶ ἦταν καὶ οἱ τρεῖς πολὺ εὐτυχεῖς.

Μόλις ἡ Τάφφη ἄρχισε νὰ τρέχῃ, πήγαινε παντοῦ μὲ τὸν μπαμπᾶ της Τεγγουμάη, καὶ καμμιὰ φορὰ δὲν ἔρχοταν πίσω στὸ σπίτι τους, στὴ Σπηλιά, παρὰ ὅταν πεινοῦσαν, καὶ τότε ἡ Τεσχουμάη Τεγουΐντρο τοὺς ἔλεγε:

— Ποῦ εἴσαστε καὶ γίνατε τόσο ἀκάθαρται! Ἀλήθεια, Τεγγουμάη μου, δὲν εἶσαι καλύτερος ἀπὸ τὴν Τάφφη!

Μιὰ μέρα ὁ Τεγγουμάη πέρασε τὸ Βάλτο τῶν Καστόρων καὶ πῆγε κάτω στὸν Ποταμὸ Βαγγέ νὰ καρφώσῃ μὲ τὴ λόγχη του ψάρια νὰ φάῃ, καὶ ἡ Τάφφη πῆγε μαζί του. Ἡ λόγχη τοῦ Τεγγουμάη ἦταν ξύλινη μ' ἕνα δόντι καρχαρία στὴν ἄκρη,καὶ προτοῦ πιάσῃ κανένα ψάρι, τὴν ἔσπασε γιατὶ τὴν ἔμπηξε πολὺ δυνατὰ στὸν βυθὸ τοῦ ποταμοῦ.

Ἦταν μίλια καὶ μίλια μακριὰ ἀπ' τὸ σπίτι τους (φυσικὰ εἶχαν τὸ φαγητὸ μαζί τους σ' ἕνα σακουλάκι) καὶ ὁ Τεγγουμάη εἶχε λησμονήσει νὰ φέρῃ καμμιὰ λόγχη παραπάνω.

— Τώρα τὴν ἔπαθα καλά! εἶπε ὁ Τεγγουμάη. Θέλω μισὴ μέρα νὰ τὴ διορθώσω.

— Εἶναι ἡ μεγάλη μαύρη σου λόγχη στὸ σπίτι, εἶπε ἡ Τάφφη. Ἄφησέ με νὰ τρέξω πίσω στὴ σπηλιά, καὶ νὰ ζητήσω τῆς μαμμᾶς νὰ μοῦ τὴ δώσῃ.

— Εἶναι πολὺ μακριὰ γιὰ τὰ παχουλά σου ποδαράκια, εἶπε ὁ Τεγγουμάη. Ἔπειτα, μπορεῖ νὰ πέσῃς στὸ βάλτο καὶ νὰ πνιγῇς. Πρέπει νὰ κάνουμε τὸ καλύτερο ποὺ μποροῦμε.

Κάθησε κατὰ γῆς καὶ πῆρε ἕνα μικρὸ σακκουλάκι γεμάτο ἀπὸ νεῦρα ρέννου καὶ δερμάτινα λοῦριά, καὶ κομμάτια κεριοῦ καὶ ρετσινιοῦ, καὶ ἄρχισε νὰ διορθώνῃ τὴν λόγχη.

Ἡ Τάφφη κάθησε χάμω ἐπίσης,μὲ τὰ δάχτυλ' ἀπὸ τὰ πόδια της στὸ νερὸ καὶ τὸ σαγόνι στὸ χέρι της, καὶ σκεπτόταν βαθιά. Ἔπειτα εἶπε:

— Λέω, μπαμπάκα, πῶς εἶναι φοβερὴ σκασίλα νὰ μὴν ξέρουμε νὰ γράφουμε, δὲν εἶναι ἔτσι; Ἂν ξέραμε, μποροῦσαμε νὰ στείλουμε δύο λόγια γιὰ τὴν καινούργια λόγχη.

— Τάφφη, εἶπε ὁ Τεγγουμάη, πόσες φορὲς πρέπει νὰ σοῦ πῶ νὰ μὴ μεταχειρίζεσαι χυδαῖες λέξεις! σκασίλα δὲν εἶναι ὡραία λέξη. Ἀλλὰ θὰ ἦταν μεγάλη εὐκολία, ἀλήθεια,ἂν μποροῦσαμε νὰ γράφουμε σπίτι.

Αὐτὴν τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ἕνας ξένος κατέβαινε τὸν ποταμό. Ἀνῆκε σὲ μιὰ μακρινὴ φυλή, τὴν Τεγουαράς, καὶ δὲν καταλάβαινε οὔτε μιὰ λέξη ἀπὸ τὴ γλῶσσα τοῦ Τεγγουμάη. Στάθηκε στὴν ὄχθη κι' ἐγέλασε τῆς Τάφφη,γιατὶ εἶχε κι' αὐτὸς ἕνα δικό του καριτσάκι στὸ σπίτι. Ὁ Τεγγουμάη πῆρε μιὰ θηλειὰ ἀπὸ νεῦρα ρέννου ἀπὸ τὸ σακκουλάκι του κι' ἄρχισε νὰ διορθώνῃ τὴ λόγχη του.

—Ἔλα δῶ, εἶπε ἡ Τάφφη,ξέρεις ποῦ κάθεται ἡ μαμμά μου;

Καὶ ὁ ξένος εἶπε: «Οὔμ!» - γιατὶ ἦταν, ὅπως εἴπαμε, ἕνας Τεγουαράς.

— Βλάκα! εἶπε ἡ Τάφφη, καὶ χτύπησε τὸ πόδι της, γιατὶ εἶδε σ' ἕνα ρηχὸ ἕνα μεγάλο ψάρι ν' ἀνεβαίνῃ τὸν ποταμό, τώρα ποὺ ὁ μπαμπᾶς της δὲν μποροῦσε νὰ μεταχειρισθῇ τὴ λόγχη του.

- Μὴν ἐνοχλῆς τοὺς μεγάλους, εἶπε ὁ Τεγγουμάη, τόσο ἀπορροφημένος μὲ τὸ διόρθωμα τῆς λόγχης του ποὺ δὲν γύρισε νὰ ἰδῇ.

— Δὲν τὸν ἐνοχλῶ, εἶπε ἡ Τάφφη. Μόνο ποὺ θέλω νὰ κάνῃ ἐκεῖνο ποὺ θέλω, καὶ δὲν καταλαβαίνει.

— Τότε μὴν ἐνοχλεῖς ἐμένα, εἶπε ὁ Τεγγουμάη, καὶ ἐξακολουθοῦσε νὰ τεντώνῃ καὶ νὰ σπρώχνῃ τὰ νεῦρα τοῦ ρέννου μὲ τὸ στόμα του, ποὺ ἦταν γεμάτο ἀπὸ τὶς ἐλεύθερες ἄκρες. Ὁ ξένος—ἦταν γνήσιος Τεγουαράς— κάθησε κάτω στὴν χλόη, καὶ ἡ Τάφφη τοῦδειξε τί ἔκανε ὁ μπαμπάς της.

Ὁ ξένος σκέφθηκε: αὐτὸ εἶναι θαυμαστὸ παιδί. Μοῦ χτυπᾷ τὸ πόδι της καὶ μοῦ κάνει σχήματα. Θὰ εἶναι ἡ κόρη αὐτοῦ τοῦ εὐγενοῦς Ἀρχηγοῦ ποὺ εἶναι τόσο μεγάλος ποὺ δὲν καταδέχεται νὰ μὲ προσέξῃ. Καὶ χαμογέλασε εὐγενέστερα παρὰ ποτέ.

— Τώρα, εἶπε ἡ Τάφφη, θέλω νὰ πᾷς στὴ μαμμά μου γιατὶ τὰ πόδια σου εἶναι μακρύτερα ἀπὸ τὰ δικά μου καὶ δὲ θὰ πέσῃς στὸ βάλτο, καὶ νὰ ζητήσῃς τὴ λόγχη τοῦ μπαμπᾶ — ἐκείνη μὲ τὸ μαῦρο χέρι ποὺ κρέμεται ἀπάνω στὸ τζάκι μας.

Ὁ ξένος σκέφθηκε. «Πολύ, πολὺ θαυμαστὸ παιδί. Κουνᾷ τὰ χέρια της καὶ μοῦ φωνάζει, μὰ δὲν καταλαβαίνω οὔτε λέξη ἀπ' ὅσα λέγει. Ἀλλ' ἂν δὲν κάνω ὅ,τι θέλει, φοβοῦμαι πολὺ πὼς αὐτὸς ὁ Περήφανος Ἀρχηγός, Ἄνθρωπος-ποὺ-γυρίζει-τὴν-πλάτη στοὺς ἐπισκέπτες, θὰ θυμώσῃ». Σηκώθηκε καὶ πῆρε ἕνα μεγάλο ἴσιο κομμάτι φλούδας ἀπὸ λεύκα καὶ τὄδωκε στὴν Τάφφη. Τὄκανε αὐτό, Πολυαγαπημένο, γιὰ νὰ δείξῃ πὼς ἡ καρδιά του ἦταν λευκὴ σὰν τῆς λεύκας καὶ δὲν σκεπτόταν νὰ βλάψῃ· ἀλλὰ ἡ Τάφφη δὲν κατάλαβε καλά.

— Ὤ! εἶπε· τώρα βλέπω! θέλεις τὴ διεύθυνση τοῦ σπιτιοῦ τῆς μαμμᾶς μου; Φυσικὰ δὲν μπορῶ νὰ γράψω. ἀλλὰ θὰ κάνω ζωγραφιὲς μὲ τίποτε μυτερό. Παρακαλῶ, δάνεισέ μου τὸ δόντι καρχαρία, ἀπὸ τὸ περιδέραιό σου.

Ὁ ξένος δὲν εἶπε τίποτε, λοιπὸν ἡ Τάφφη σήκωσε τὸ χεράκι της καὶ τράβηξε τὸ ὡραῖο περιδέραιο ἀπὸ χάνδρες, σπόρους καὶ δόντι καρχαρία, ἀπὸ τὸ λαιμό του.

Ὁ ξένος σκέφθηκε: «Αὐτὸ εἶναι πολύ, πολύ, πολὺ θαυμαστό. παιδί. Τὸ δόντι τοῦ καρχαρία στὸ περιδέραιό μου εἶναι μαγικό, καὶ μοῦ ἔχουν πεῖ ὅτι ἂν τὸ ἄγγιξε κανεὶς χωρὶς τὴν ἄδειά μου, ἀμέσως θὰ πριζόταν ἢ θὰ ἔσκαζε. Ἀλλ' αὐτὸ τὸ παιδὶ δὲν πρίζεται καὶ δὲν σκάζει, καὶ αὐτὸς ὁ σπουδαῖος Ἀρχηγός, Ἄνθρωπος-ποὺ-κοιτάζει - ἀποκλειστικὰ-τὴ-δουλειά του, ποὺ δὲν μὲ πρόσεξε ἀκόμα καθόλου, δὲν φαίνεται νὰ φοβᾶται ὅτι θὰ πρισθῇ ἢ θὰ σκάσῃ τὸ παιδί του. Θὰ ἦταν καλύτερα νἄναι εὐγενέστερος.

Λοιπὸν ἔδωκε στὴν Τάφφη τὸ δόντι τοῦ καρχαρία,καὶ αὐτὴ ξαπλώθηκε κάτω ἀπίστομα, μὲ τὰ πόδια της στὸν ἀέρα, σὰ μερικοὺς στὸ πάτωμα, στὸ δωμάτιο ποὺ ζωγραφίζουν, ὅταν θέλουν νὰ ζωγραφίσουν ζωγραφιές, καὶ εἶπε: Τώρα θὰ ζωγραφίσω ὡραῖες ζωγραφιές! Μπορεῖς νὰ κοιτάξῃς ἀπὸ πάνω μου, μὰ δὲν πρέπει νὰ μὲ σπρώξῃς. Πρῶτα θὰ ζωγραφίσω τὸ μπαμπὰ νὰ φαρεύῃ. Δὲν τοῦ πολυμοιάζει· μὰ ἡ μαμμὰ θὰ καταλάβῃ, γιατὶ ζωγράφισα τὴ λόγχη του κατασπασμένη. Καλά, τώρα θὰ ζωγραφίσω τὴν ἄλλη λόγχη ποὺ θέλεις μὲ τὸ μαῦρο χέρι. Φαίνεται σὰν νἄναι μπηγμένη στὴν πλάτη τοῦ μπαμπᾶ, μὰ αὐτὸ ἔγινε γιατὶ γλύστρησε τὸ δόντι τοῦ καρχαρία καὶ αὐτὸ τὸ κομμάτι τῆς φλούδας δὲν εἶναι ἀρκετὰ μεγάλο. Αὐτὴ εἶναι ἡ λόγχη ποὺ θέλω νὰ ζητήσῃς. Τώρα θὰ ζωγραφίσω μιὰ ζωγραφιά, τὸν ἑαυτό μου νά, σοῦ ἐξηγῶ. Τὰ μαλλιά μου δὲν στέκονται ψηλά, ὅπως τὰ ζωγράφισα, ἀλλὰ εἶναι εὐκολώτερο νὰ τὰ ζωγραφίσω ἔτσι. Τώρα θὰ ζωγραφίσω σένα. Μοῦ φαίνεσαι ἀληθινὰ ὡραῖος, ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ σὲ κάνω ἔτσι στὴ ζωγραφιά, καὶ μὴν

προσδληθῆς γι' αὐτό. Μήπως προσεδλήθης;

Ὁ ξένος γέλασε. Σκέφθηκε: «Πρέπει νἄγινε κάπου κάποια μεγάλη μάχη, κι' αὐτὸ τὸ ἔκτακτο παιδί, ποὺ πέρνει τὸ μαγικό μου δόντι τοῦ καρχαρία ἀλλὰ δὲν πρίζεται οὔτε σκάζει, μοῦ λέγει νὰ φωνάξω ὅλους τοὺς μεγάλους ἀρχηγοὺς τῆς Φυλῆς νὰ τὸν βοηθήσουν. Εἶναι μεγάλος Ἀρχηγός, ἀλλοιώτικα θὰ μ' εἶχε προσέξει.

— Κοίταξε, εἶπε ἡ Τάφφη, ζωγραφίζοντας δύσκολα, ἢ μᾶλλον ξύνοντας: τώρα ζωγράφισα σένα, καὶ ἔδαλα τὴ λόγχη ποὺ θέλει ὁ μπαμπάς μου, στὸ χέρι σου, γιὰ νὰ σοῦ θυμίζω ὅτι πρέπει νὰ τὴ φέρης. Τώρα θὰ σοῦ δείξω πῶς νὰ βρῆς τὴ διεύθυνση τοῦ σπιτιοῦ τῆς μαμμᾶς μου. Πᾶς, πᾶς, ὥς που νὰ βρῆς δυὸ δέντρα (αὐτὰ εἶναι δέντρα) καὶ ἔπειτα περνᾶς ἕνα λόφο (αὐτὸ εἶναι λόφος) καὶ ἔπειτα φθάνεις σ' ἕνα Βάλτο ἀπὸ Κάστορες, γεμάτο τέτοιους. Δ'ν ἔδαλα μέσα ὅλους τοὺς κάστορες, γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ ζωγραφίσω κάστορες, ἀλλὰ ζωγράφισα τὰ κεφάλια τους, καὶ αὐτὰ βλέπεις ὅταν περνᾶς τὸ Βάλτο. Θυμήσου νὰ μὴ πέσης μέσα. Ἔπειτα ἡ σπηλιά μας εἶναι ἀκριβῶς πίσω ἀπὸ τὸ Βάλτο. Δὲν εἶναι τόσο ψηλὴ, σὰν τοὺς λόφους μὰ δὲν μπορῶ νὰ ζωγραφίσω πράγματα μικρά. Αὐτὴ ἔξω εἶναι ἡ μαμμά μου Εἶναι ὡραία. Εἶναι ἡ ὡραιότερη μαμμὰ ἀπ' ὅσες γίνηκαν ποτέ, ἀλλὰ δὲν θὰ τὴν πειράξη νὰ ἰδῆ ὅτι τὴ ζωγράφισα ἔτσι ἁπλά. Θὰ χαρῆ ποὺ μπορῶ νὰ ζωγραφίζω. Τώρα, ἂν τύχη καὶ ξεχάσης, ζωγράφισα τὴ λόγχη ποὺ θέλει ὁ μπαμπᾶς ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιά μας. Πραγματικὰ εἶναι μέσα. ἀλλ' ἄμα δείξης τὴ ζωγραφιὰ στὴ μαμμά μου, θὰ σοῦ τὴ δώση. Τὴν ἔκανα νὰ κρατῆ ψηλὰ τὰ χέρια της, γιατὶ ξέρω πῶς θὰ εὐχαριστηθῆ νὰ σὲ ἰδῆ. Δὲν εἶναι ὡραία ἡ ζωγραφιά; Καὶ κατάλαβες καλὰ ἢ νὰ σοῦ ξαναεξηγήσω;

Ὁ ξένος κοίταξε τὴν εἰκόνα καὶ κούνησε τὸ κεφάλι του. Εἶπε μέσα του: Ἂν δὲν ζητήσω τὴ φυλὴ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Ἀρχηγοῦ νὰ τὸν βοηθήση, θὰ τὸν σκοτώσουν οἱ ἐχθροί του ποὺ ἔρχονται ἀπ' ὅλα τὰ μέρη μὲ λόγχες. Τώρα βλέπω γιατὶ ὁ Μεγάλος Ἀρχηγὸς ἔκανε πῶς δὲν μὲ πρόσεχε! Φοδόταν μὴν ἦταν οἱ ἐχθροί του κρυμμένοι στὰ χαμόδεντρα καὶ ἔδλεπαν πῶς μοῦδινε παραγγελία. Γι' αὐτὸ γύρισε τὴν πλάτη του καὶ ἄφησε τὸ σοφὸ καὶ θαυμαστὸ παιδὶ νὰ ζωγραφίση τὴν τρομερὴ εἰκόνα δείχνοντας σὲ μένα τὶς δυσκολίες του. Θὰ πάω νὰ φέρω βοήθεια γι' αὐτὸν ἀπὸ τὴ φυλή του.

Δὲν ρώτησε τὴν Τάφφη οὔτε γιὰ τὸ δρόμο, ἀλλ' ὥρμησε μέσα στὰ χαμόδεντρα σὰν ἄνεμος, μὲ τὴ φλούδα τῆς λεύκας στὰ χέρια του, καὶ ἡ Τάφφη κάθησε κάτω πολὺ εὐχαριστημένη.

— Τί ἔκανες ὅλη αὐτὴ τὴν ὥρα, Τάφφη; εἶπε ὁ Τεγγουμάη. Εἶχε διορθώσει τὴ λόγχη του καὶ προσεχτικὰ τὴν κουνοῦσε ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

— Ἔ κάτι ἔκανα, καταδικό μου, ἀγαπητὲ μπαμπᾶ, εἶπε ἡ Τάφφη. Ἂν δὲν μὲ ρωτήσης τίποτε, θὰ τὰ μάθης ὅλα σὲ λίγη ὥρα, καὶ θ' ἀπορήσης. Δὲν ξέρεις πόσο θ' ἀπορήσης, μπαμπᾶ! Ὑποσχέσου πῶς θ' ἀπορήσης!

— Πολὺ καλά, εἶπε ὁ Τεγγουμάη, κι' ἐξακολούθησε τὸ ψάρεμμα.

* * *

Ὁ ξένος ἔτρεχε μὲ τὴν ζωγραφιὰ στὸ χέρι καὶ εἶχε τρέξει κάμποσα μίλια, ὅταν ἐντελῶς τυχαῖα, βρῆκε τὴν Τεσχουμάη Τεγουΐντρω στὴν πόρτα τῆς Σπηλιᾶς, νὰ μιλῆ μὲ μερικὲς ἄλλες Νεολιθικὲς κυρίες, ποὺ εἶχαν ἔλθει σ' ἕνα πρωτόγονο γεῦμα. Ἡ Τάφφη ἔμοιαζε πολὺ μὲ τὴν Τεσχουμάη, ἰδίως στὸ ἀπάνω μέρος τοῦ προσώπου καὶ τῶν ματιῶν· ἔτσι ὁ ξένος, μισογέλασε μ' εὐγένεια κι' ἔδωσε στὴν Τεσχουμάη τὴ φλούδα τῆς λεύκας. Εἶχε τρέξει τόσο πολὺ ποὺ λαχάνιασε, καὶ τὰ πόδια του εἶχαν σχιστεῖ ἀπ' τ' ἀγκάθια, ἀλλὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ προσπαθῆ νὰ εἶν' εὐγενής.

Μόλις ἡ Τεσχουμάη εἶδε τὴ ζωγραφιά, ἔβγαλε μιὰ δυνατὴ κραυγὴ καὶ ὅρμησε ἐναντίον τοῦ ξένου. Οἱ ἄλλες Νεολιθικὲς κυρίες ἀμέσως τὸν ἔρριξαν κάτω καὶ κάθησαν ἀπάνω του κι' οἱ ἕξ, ἐνῷ ἡ Τεσχουμάη τοῦ τραδοῦσε τὰ μαλιά.

— Εἶναι φανερὸ σὰν τὴ μύτη στὸ πρόσωπο τοῦ ξένου, εἶπε αὐτή. Χτύπησε τὸν Τεγγουμάη μοῦ μὲ λόγχες, κι' ἐτρόμαξε τὴν καϊμένη τὴν Τάφφη τόσο, ποὺ οἱ τρίχες της σηκώθηκαν ὄρθιες. Καὶ δὲν τὸν ἔφθασε αὐτό, παρὰ μοῦφερε μιὰ φοδερὴ ζωγραφιὰ πῶς ἔγινεν αὐτό. Κοιτάξτε!

— Ἔδειξε τὴ ζωγραφιὰ σὲ ὅλες τὶς Νεολιθικὲς κυρίες ποὺ κάθονταν, μὲ ὑποπομονὴ ἀπάνω στὸν ξένο.

Ἐδῶ εἶνε ὁ Τεγγουμάη μου μὲ τὸ χέρι σπασμένο· ἐδῶ εἶναι μιὰ λόγχη μπηγμένη στὴν πλάτη του· ἐδῶ εἶναι ἕνας ἄνθρωπος ἕτοιμος νὰ ρίξη μιὰ λόγχη· ἐδῶ εἶναι ἄλλος ἄνθρωπος ποὔρριξε μιὰ λόγχη ἀπὸ μιὰ Σπηλιά, καὶ ἐδῶ εἶναι πολὺς ἄλλος κόσμος (ἀληθινὰ ἦταν οἱ Κάστορες τῆς Τάφφης, ἀλλὰ ἔμοιαζαν περισσότερο μὲ ἀνθρώπους) ποὺ ἔρχεται πίσω ἀπὸ τὸν Τεγγουμάη μου. Δὲν εἶνε φοδερό;

— Τρομερό! εἶπαν οἱ Νεολιθικὲς κυρίες, καὶ γέμισαν λάσπη τὰ μαλλιὰ τοῦ ξένου, (γιὰ τὸ ὁποῖον ἀπόρησε πολύ,) καὶ, κτύπησαν τὰ ἀντηχητικὰ τύμπανα τῆς φυλῆς, καὶ κάλεσαν ὅλους τοὺς Ἀρχηγοὺς τῆς φυλῆς τοῦ Τεγγουμάη, μὲ τοὺς Ὑπαρχηγούς τους καὶ Ὑπασπιστάς τους, ὅλους τοὺς Ἡγεμόνας, καὶ λοιποὺς ἰδικούς τους μαζὶ μὲ τοὺς Μάγους τους τοὺς Δικαστάς, τοὺς Ἱερεῖς τους καὶ λοιπούς, ποὺ ἀπεφάσισαν πρὶν κομματιάσουν τὸ κεφάλι τοῦ ξένου νὰ τοὺς ὁδηγήση ἀμέσως κάτω στὸν Ποταμὸ νὰ τοὺς δείξη ποῦ εἶχε κρυμμένη τὴν καϊμένη τὴν Τάφφη.

Αὐτὸν τὸν καιρὸ ὁ ξένος (μολονότι ἦταν Τεγουαρᾶς) στενοχωρέθηκε πολύ. Τοῦ γέμισαν τὰ μαλλιὰ μὲ λάσπη τὸν κύλισαν σὲ μυτερὰ χαλίκια· κάθησαν ἀπάνω του καὶ οἱ ἕξη, τὸν χτύπησαν καὶ τὸν κλώτσισαν ὡς ποὺ δὲν μποροῦσε ν' ἀνασάνη· καὶ μολονότι δὲν καταλάβαινε τὴ γλῶσσα τους, ἦταν βέβαιος πῶς τὰ ὀνόματα ποὺ τοὔδιναν οἱ κυρίες δὲν ἦταν κυριΐστικα. Ὁπωσδήποτε δὲν εἶπε τίποτε, ὡς ποὺ μαζεύθηκε ὅλη ἡ φυλὴ τοῦ Τεγγουμάη, καὶ τότε τοὺς ὁδήγησε πίσω στὴν ὄχθη τοῦ Ποταμοῦ Βαγγέ, καὶ ἐκεῖ βρῆκαν τὴν Τάφφη νὰ κάνη στεφάνια ἀπὸ μαργαρίτες καὶ τὸν Τεγγουμάη προσεχτικὰ νὰ λογχίζη μικρὰ ψάρια μὲ τὴν διορθωμένη λόγχη του.

— Καλά, ἔκανες γρήγορα! εἶπε ἡ Τάφφη. Ἀλλὰ γιατὶ ἔφερες τόσο πολὺ κόσμο; Ἀγαπητὲ μπαμπά, αὐτὴ εἶναι ἡ ἔκπληξή μου. Ἀπόρησες, μπαμπᾶ;

— Πολύ, εἶπε ὁ Τεγγουμάη ἀλλὰ μοῦ κατέστρεψε τὸ ψάρεμά μου γιὰ σήμερα. Γιατὶ ὁλόκληρη ἡ ἀγαπητή, εὐγενική, ὡραία, καθαρή, ἥσυχη φυλὴ εἶν' ἐδῶ, Τάφφη;

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Ν. Ι. Κ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Πῶς νὰ κοιτάζετε μιὰ φωτογραφία

Ἀλήθεια, ξέρετε νὰ κοιτάξετε μιὰ φωτογραφία; Ἀστεία ἐρώτηση! θὰ πῆτε. Κι' ὅμως ἐγὼ σᾶς λέω πῶς δὲν ξέρετε νὰ κοιτάξετε, γιατὶ τὴν κοιτάζετε καὶ μὲ *τὰ δυὸ μάτια.* Πάρτε τὴ φωτογραφία καὶ τοποθετηθεῖτε οὕτως ὥστε τὸ φῶς νἄρχεται ἀπ' τὸ μέρος ποὺ φαίνεται ὅτι ἔρχεται στὴ φωτογραφία, κι' ὕστερα κοιτάξτε τη προσεκτικὰ μόνο μὲ τὸ *ἕνα μάτι.* Θὰ σᾶς φανῆ σὰν πραγματική, ἀνάγλυφη.

Καὶ σ' αὐτὸ ἀκριβῶς, ὅτι δηλαδὴ μ' ἕνα μάτι ἡ φωτογραφία φαίνεται σὰν ἀνάγλυφη, ἔγκειται τὸ περίεργο καὶ παράξενο αὐτοῦ τοῦ φαινομένου, γιατὶ ἔρχεται, ὅπως ξέρετε, σ' ἀντίφαση μὲ τὴν ὑπόθεση ὅτι τὰ ἀντικείμενα μᾶς φαίνονται στερεά, ἔχοντα ὄγκον, ἐπειδὴ ἀκριβῶς τὰ βλέπομε ἀπὸ δυὸ διάφορες διευθύνσεις μὲ τὰ δυό μας μάτια.

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΚΑΡΑΒΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ALPHONSE DAUDET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἂν εἴχανε τουλάχιστο χρήματα γιὰ νὰ ἀγοράσουν ἕνα καινούριο καράβι, θὰ μποροῦσαν νὰ ξανάρχιζαν ἕνα καλὸ ἐμπόριο· ἀλλὰ εἴχανε ξοδέψει σχεδὸν ὅλες τους τὶς οἰκονομίες στὴν ἀρρώστεια, καὶ μὲ τὰ ὑπόλοιπα, βούλωναν τὶς τρύπες τῆς «Ὡραίας Νιδερναΐζας» ποὺ ὁλοένα καὶ πλήθαιναν.

Ὁ Γεῶργος ἄρχισε νὰ τοὺς γίνεται βάρος. Δὲν ἤτανε πιὰ τὸ παιδάκι ποὺ ντυότανε μ' ἕνα κουρέλι κι' ἔτρωγε μιὰ σταλιά.

Ἤτανε 12 χρόνων τώρα κι' ἔτρωγε σὰν ἄντρας, μ' ὅλο ποῦχε μείνει ἀδύνατος καὶ χλωμός.

Ὅλα πηγαίνανε ἀπὸ κακοῦ σὲ κακό. Κοπιάσανε φοδερὰ στὸ ταξίδι γιὰ νὰ περάσουν τὸ Σηκουάνα, ἀπ' τὸ Παρίσι στὸ Κλαμεσύ.

Ἡ «Ὡραία Νιδερναΐζα» ἔμπαζε νερὰ ἀπ' ὅλες τὶς μεριές.

Ἕνα μαρτιάτικο βράδυ, παραμονὴ τῆς ἀναχώρησης γιὰ τὸ Παρίσι, τὴν ὥρα ποὺ ὁ μπάρμπα Λουδώ, στενοχωρημένος, ἀποχαιρετοῦσε τὸν κὺρ-Μωζέν, ὁ μαραγκὸς τὸν κάλεσε νὰ πιοῦνε ἕνα ποτηράκι κρασὶ σπίτι του, λέγοντας:

«Ὁ Γεῶργος κουβαλοῦσε τὰ καλάθια καὶ τὰ βιβλία...» (Σελ. 401, στ. α'.)

—Ἔχω νὰ σοῦ μιλήσω.

Μπῆκαν μέσα στὴν καλύδα. Ὁ κὺρ-Μωζὲν γέμισε δυὸ ποτηράκια καὶ κάθησαν ὁ ἕνας ἀντίκρυ στὸν ἄλλο νὰ πιοῦνε.

— Δὲν ἤμουνα πάντα, ἔτσι ἔρημος ὅπως μὲ βλέπεις, Λουδώ. Ἀκόμα θυμᾶμαι τὸν καιρὸ ποὺ εἶχα ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ εἶναι εὐτυχισμένος κανείς, λίγα χρήματα καὶ μιὰ γυναῖκα ποὺ μ' ἀγαποῦσε. Τἄχασα ὅμως ὅλα ἀπὸ δικό μου φταῖξιμο.

Κι' ὁ μαραγκὸς σταμάτησε· ὁ κόμπος ποὺ τοῦ σφιγγε τὸ λαιμὸ δὲν τὸν ἄφηνε νὰ προχωρήση.

— Δὲν ἤμουνα ποτὲ κακὸς ἄνθρωπος, Θωμᾶ, ἀλλ' εἶχα ἕνα φοδερὸ ἐλάττωμα

— Ἐσύ;

— Τὸ ἔχω ἀκόμα. Ἀγαπῶ ὅσο δὲν πρέπει τὰ λεπτά. Αὐτὸ στάθηκε ἡ αἰτία τῆς δυστυχίας μου.

— Πῶς αὐτό, φτωχέ μου Μωζέν;

— Ἄκου. Ἕνα χρόνο μετὰ τὸ γάμο μας, μόλις ἀποκτήσαμε τὸ πρῶτο μας παιδί, ἕνα παχουλὸ ἀγοράκι, μοῦρθε ἡ ἰδέα νὰ στείλω τὴ γυναῖκα μου παραμάνα στὸ Παρίσι. Βγάζει πολλὰ κανεὶς ὅταν ὁ ἄντρας ξέρει νὰ διευθύνη τὸ σπίτι του. Ἡ γυναῖκα μου, ποὺ δὲν ἤθελε νὰ χωριστῆ τὸ μωρό της, μοῦλεγε.

— Ἄφησε, ἄντρα μου, ἄλλους πιὸ φτωχούς, μὲ μιὰ τσούρμα παιδιὰ νὰ ζητᾶνε αὐτὲς τὶς θέσεις· ἐμεῖς κερδίζουμε ἀρκετά, μὴ μὲ ἀναγκάζεις νὰ σᾶς χωριστῶ.

Δὲν ἤθελα τίποτα ν' ἀκούσω καὶ τὴ βίασα νὰ φύγη.

— Ὕστερα;

— Ὕστερα, ἄμα βρῆκε ἡ γυναῖκα μου μιὰ θέση στὸ Παρίσι, ἔδωσε τὸ μωρὸ σὲ μιὰ γριὰ νὰ μοῦ τὸ φέρη. Τὴ συνόδεψε ὡς τὸ σιδηρόδρομο· ἀπ' ἐκεῖ κανεὶς δὲν ξέρει τί ἀπόγιναν.

— Κι' ἡ γυναῖκα σου;

—Ὅταν τὄμαθε, τῆς γύρισε τὸ γάλα καὶ πέθανε.

Σώπασαν κι' οἱ δυὸ· ὁ μπάρμπα Λουδὼ συγκινημένος ἀπ' ὅσα εἶχε ἀκούσει, ὁ κὺρ-Μωζὲν βυθισμένος στὶς ἀναμνήσεις του.

Ὁ μαραγκὸς μίλησε πρῶτος.

—Γιὰ τιμωρία μου καταδίκασα τὸν ἑαυτό μου στὴν ἔρημη ζωὴ ποὺ κάνω. Ἔζησα δώδεκα ὁλόκληρα χρόνια μακριὰ ἀπ' ὅλους. Δὲν ἀντέχω ἄλλο, φοδᾶμαι μήπως πεθάνω μόνος. Ἂν μὲ λυπᾶσαι, θὰ μοῦ δώσης τὸ Γεῶργο, νὰ μοῦ ἀντικαταστήση τὸ παιδί ποὺ ἔχασα.

Ὁ μπάρμπα-Λουδὼ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη. Τοῦ κόστιζε νὰ δώση τὸ Γεῶργο. Ἀπ' τ' ἄλλο μέρος καταλάβαινε ὅτι αὐτὸς ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸν μορφώση ὅπως ὁ κὺρ-Μωζὲν καὶ δὲν ἤθελε νὰ χαθῆ τὸ μέλλον του.

Τὸ βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ κοιμώνταν τὰ παιδιά, τὰ κουδέντιασε μὲ τὴ γυναῖκα του.

«—Ὁ Θεὸς εὐλογεῖ τὶς πολυμελεῖς οἰκογένειες» (Σελ. 401, στ. α'.)

Ἡ γυναῖκα μὲ τὸ γερὸ κεφάλι ἔφερε μερικὲς ἀντιρρήσεις.

— Ἐμεῖς κάναμε ὅ,τι μπορέσαμε νὰ τὸ ἀναθρέψουμε, καὶ τώρα ποὺ τὸ μεγαλώσαμε καὶ τ' ἀγαπήσαμε, τώρα νὰ τὸ δώσουμε; Ἀλλὰ πάλι, τὴ στιγμὴ ποὺ τοῦ παρουσιάζεται μιὰ τέτοια τύχη, δὲν ξέρω ἂν εἶναι σωστὸ νὰ τοῦ τὴν κόψουμε, ἀφοῦ κι' ἐμεῖς βρισκόμαστε τόσο στενοχωρημένοι οἰκονομικῶς, μ' ὅλο ποὺ ὁ Θεὸς ξέρει πόσο θὰ μᾶς λείψη.

Κι' ἄθελα τὰ μάτια της πέσανε στὸ κρεββάτι ποὺ κοιμόταν ὁ Γεῶργος μὲ τὸ Γιαννάκη.

— Φτωχὸ μικρό, εἶπε ὁ μπάρμπα-Λουδώ, μὲ σιγανὴ φωνή.

Ἡ κυρὰ Λουδὼ ξέσπασε σὲ δάκρυα λέγοντας:

—Ὁ Θεὸς ἂς μᾶς λυπηθῆ, θὰ τὸ βασταξήξω, Θωμᾶ.

Ἔτσι ὁ Γεῶργος ἔμεινε κεῖ ποὺ ἦταν κι' ὁ Μωζὲν χωρὶς παιδί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὁ Γεώργος πλησίαζε τὰ δεκαπέντε του χρόνια. Εἶχε ἀναπτυχθεῖ ἀπότομα· ἀπ' τὸ χλωμὸ κι' ἀδύνατο ἀγοράκι, εἶχε βγεῖ ἕνα δεμένο καὶ γερὸ παληκάρι.

Τόσον καιρὸ τώρα ποὺ ταξίδευε μὲ τὴν «Ὡραία Νιδερναίζα», εἶχε μάθει πιὰ τὸ δρόμο σὰν κανένα γέρο Θαλασσόλυκο. Φοροῦσε τὸ κόκκινο ζωνάρι καὶ τὴ «μπουφφὰν» μπλούζα τοῦ μούτσου.

Ὅταν ὁ μπάρμπα Λουδῶ τοῦδινε τὸ τιμόνι, ἡ Λίνα, ποὺχε κι' αὐτὴ μεγαλώσει, ἔπαιρνε τὸ κέντημά της καὶ πήγαινε νὰ κάτσῃ κοντά του νὰ κουβεντιάσουνε.

Αὐτὴ τὴ φορὰ κάνανε ἄσχημο ταξίδι Φουσκωμένος ἀπ' τὶς φθινοπωρινὲς βροχές, ὁ Σηκουάνας εἶχε ρίξει τὰ φράγματα κι' ἔπεφτε μανιασμένος στὴ θάλασσα.

Λέγανε ὅτι εἶχε ἀρχίσει νὰ ξεχειλίζῃ στὶς ἐξοχές.

Ἡ προκυμαία ἤτανε πλημμυρισμένη ἀπὸ κόσμο.

Ἀργοπορημένοι ἀπ' τὴ φουρτούνα καὶ τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, οἱ Λουδῶ εἶχανε ἀπελπιστεῖ ὅτι μποροῦσαν νὰ δώσουν τὴν ξυλεία τους πρὶν περάσει ἡ προθεσμία.

Ὅλοι βοηθοῦσαν στὴ δουλειά· ἐργάστηκαν ὡς ἀργὰ τὴ νύχτα μὲ τὸ φῶς τῶν φαναριῶν.

(Ἀκολουθεῖ) ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ

Ο ΧΑΡΟΣ ΚΙ' Ο ΚΟΥΜΠΑΡΟΣ ΤΟΥ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιὰ φορὰ ἦταν ἕνας ἄνθρωπος πολὺ θεοφοβούμενος, ποὺ δὲν εἶχε ἄλλο βιός ἀπὸ ἕνα χωραφάκι κι' ἀπ' τὸ σπιτάκι ποὺ καθόταν. Κι' εἶχε κι' ἕνα γείτονα, ποὺ κι' αὐτὸς δὲν ὥριζε παρὰ μονάχα ἕνα χωράφι καὶ τὸ σπίτι του, μὰ ἦταν πολὺ κακὸς ἄνθρωπος καὶ δὲ φοβόταν τὸ Θεό.

Μιὰ χρονιὰ λοιπὸν ἔσπειραν τὰ χωράφια τους κι' ὁ θεοφοβούμενος κι' ὁ γείτονάς του. Καὶ στοῦ γείτονα τὸ χωράφι φύτρωσε στάρι, ποὺ ἔφθασε ψηλὰ ἴσαμ' ἕνα μπόϊ καὶ στοῦ θεοφοβούμενου δὲ φύτρωσε παρὰ μονάχα ἥρα κι' ἀγκάθια. Τότε ἐκεῖνος βαρυγκόμησε καὶ εἶπε:

— Δὲν ὑπάρχει δικαιοσύνη σ' αὐτὸν τὸν κόσμο! Ἐγὼ ποὺ κάνω σ' ὅλους καλὸ καὶ φοβᾶμαι τὸ Θεό, δὲν μάζεψα οὔτ' ἕνα σακκὶ σιτάρι κι' ὁ γείτονάς μου ποὺ δὲ δίνει οὔτε τ' ἀγγέλου του νερό, δὲν ἔχει τόπο γιὰ νὰ βάλῃ τὸ γέννημά του

Μάζεψε λοιπὸν ὅσο στάρι εἶχε κάνει, τὸ ἄλεσε, τὸ ἔκκνε μιὰ πηττούλα, εἶπε τῆς γυναίκας του: «ἔχε γειὰ» καὶ σηκώθηκε κι' ἔφυγε. Πήγαινε, πήγαινε, στὸ δρόμο ἀπαντάει ἕναν καλόγερο.

—Ὥρα καλή, γέροντα!

— Καλῶς τὸ τέκνο μου! Καὶ ποῦ πηγαίνεις, γιέ μου;

— Πάω νὰ βρῶ ἕνα δίκαιο ἄνθρωπο γιὰ νὰ φάω τὴν πήττα μου.

— Κι' εἶναι ἄλλος πιὸ δίκαιος ἀπὸ μένα;

— Καὶ ποιὸς εἶσαι σύ;

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀφέντης ὁ Χριστός.

— Ἄμ δὲν εἶσαι δίκιος. Γιατὶ ἂν εἶσουν δίκιος, δὲν θἄδινες τοῦ γείτονά μου, ποὺ οὔτε σένα φοβᾶται οὔτε κανένα, τόσο γέννημα καὶ μένα ποὺ εἶμαι τόσο θεοφοβούμενος οὔτε ἕνα σακκούλι στάρι!

Ἀφήνει λοιπὸν τὸν καλόγερο καὶ φεύγει. Πάει, πάει, βρίσκει στὸν δρόμο μιὰ καλόγρια.

—Ὥρα καλή, γεροντισσα.

— Καλῶς τὸ τέκνο μου. Καὶ ποῦ πᾶς, γιέ μου;

— Πάω νὰ βρῶ ἕναν δίκιον ἄνθρωπο γιὰ νὰ φάω τὴν πήττα μου.

— Καὶ εἶναι ἄλλος πιὸ δίκιος ἀπὸ μένα;

— Καὶ ποιὰ εἶσαι σύ;

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ κυρὰ ἡ Παναγία.

— Ἄμ δὲν εἶσαι δίκια. Γιατὶ ἂν ἦσουν δίκια δὲν θἄδινες στὸν γείτονά μου ποὺ οὔτε Χριστὸ φοβᾶται οὔτε Παναγία, τόσο γέννημα ποὺ νὰ μὴν ξέρῃ τί νὰ τὸ κάνῃ, καὶ σὲ μένα ποὺ εἶμαι τόσο θεοφοβούμενος, οὔτε ἕνα σακκούλι στάρι!

Τὴν ἀφήνει λοιπὸν κι' αὐτὴν καὶ φεύγει. Πάει, πάει καὶ μιὰ μέρα φθάνει σὲ μιὰ συκιά. Καὶ στὴν ρίζα τῆς συκιᾶς καθόταν ἕνας γέρος ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του ἕνα καλάμι καὶ ράβδιζε ὅλα τὰ σῦκα: Καὶ τὰ ἄγουρα καὶ τὰ ὥριμα καὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα.

— Καλημέρα; μπάρμπα! τοῦ λέει ὁ φτωχός.

Καλῶς τὸ παιδί μου. Καὶ πῶς ἔφθασες, γιέ μου, ὧς ἐδῶ;

— Ψάχνω νὰ βρῶ ἕναν δίκιον ἄνθρωπο γιὰ νὰ φάω τὴν πήττα μου. Μὲ ἀπάντησε ὁ Χριστὸς στὸν δρόμο καὶ δὲν τὸν βρῆκα δίκιο, μ' ἀπάντησε ἡ κυρὰ ἡ Παναγία καὶ δὲν τὴν βρῆκα οὔτε αὐτήν.

Ἄμ κι' εἶναι ἄλλος πιὸ δίκιος ἀπὸ μένα;

— Καὶ ποιὸς εἶσαι σύ;

—Ἐγὼ εἶναι ὁ Χάρος.

—Ἄ μάλιστα, ἐσὺ εἶσαι δίκιος γιατὶ δὲν κοιτᾶς οὔτε πλούσιους οὔτε φτωχούς, οὔτε νέους, οὔτε γέρους. Ὅλους τοὺς παίρνεις.

Ἔκατσε λοιπὸν ὁ φτωχὸς μαζὶ μὲ τὸν Χάρο, κι' ἔφαγε τὴν πήττα του καὶ τοῦλεγε τὰ βάσανά του. Καμμιὰ φορὰ τοῦ λέει:

—Ἄκουσε, κὺρ-Χάρε, νὰ σοῦ πῶ μιὰ κουβέντα. Ὅταν ἔφυγα ἀπ' τὸ σπίτι μου, ἄφησα τὴν γυναῖκα μου ἑτοιμόγεννη. Θέλεις νὰ γίνῃς κουμπάρος μου, καὶ νὰ μοῦ βαφτίσῃς τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννηθῇ;

— Μετὰ χαρᾶς, τοῦ λέει ὁ Χάρος. Νὰ γίνω. Πῆγαν λοιπὸν στὸ σπίτι τοῦ φτωχοῦ, καὶ βρῆκαν τὴν γυναῖκα του, κι' εἶχε γεννήσει ἕνα ἀγοράκι. Βάφτισε ὁ Χάρος τὸ παιδὶ καὶ ἔγινε κουμπάρος του, καὶ ἔμεινε μαζί του κάμποσον καιρό. Μιὰ μέρα τοῦ λέει τοῦ φτωχοῦ:

—Ἄκουσε, κουμπάρε. Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ μείνω περισσότερον καιρὸ ἐδῶ, γιατὶ χασομεράω ἀπ' τὴν δουλειά μου. Ἂν θέλῃς ὅμως νὰ κάνῃς καμμιὰ τέχνη γιὰ νὰ κερδίζῃς χρήματα, νὰ μοῦ τὸ πῇς.

— Πῶς; λέει ἐκεῖνος. Θέλω.

— Θέλεις νὰ γίνῃς γιατρός;

— Θέλω.

—Ἄκουσε λοιπόν. Σ' ὁποιον ἄρρωστο σὲ φωνάξουν νὰ πηγαίνῃς, κι' ἅμα μὲ βλέπεις κι' εἶμαι καθισμένος στὸν λαιμό του τότε θὰ πῇς ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει γιατρειά, καὶ νὰ τὸ πῇς στοὺς δικούς του πὼς θὰ πεθάνῃ. Ἂν μὲ ἰδῇς ὅμως καὶ κάθομαι στὰ πόδια του, τότε ὁ ἄρρωστος θὰ γίνῃ καλά, καὶ σὺ νὰ ταράξῃς λίγη στάχτη μέσα σὲ νερὸ καὶ νὰ τοῦ τὴν δώσῃς νὰ τὴν πιῇ, κι' ἔτσι θὰ τὸν γιατρέψῃς.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Χάρος, κι' ἔφυγε. Ὁ κουμπάρος του λοιπὸν βγῆκε νὰ κάνῃ τὸν γιατρό. Τὸ βράδυ, καθὼς περνοῦσε ἀπ' ἔξω ἀπὸ ἕνα καπηλειό, βλέπει ἕναν μέσα κι' ἔπινε καὶ τραγουδοῦσε, κι' ὁ Χάρος ἦταν καθισμένος στὸν λαιμό του. Φωνάζει τὸν κάπελλα καὶ τοῦ λέει:

— Τοῦτον τὸν ἄνθρωπο, νὰ τὸν πάρετε καὶ νὰ τὸν πᾶτε σπίτι του, γιατὶ ὧς τὴν νύχτα θὰ πεθάνῃ.

— Μπᾶ, γιὰ τὸν Θεό, τοῦ λέει ὁ κάπελλας Αὐτὸς εἶναι καλύτερα ἀπὸ μένα κι' ἀπό σένα.

— Κάνε ἐκεῖνο ποὺ σοῦ λέω ἐγὼ καὶ μὴ σὲ νοιάζει.

Πῆγε λοιπὸν ὁ κάπελλας καὶ κατάφερε τὸν ἄνθρωπο νὰ φύγῃ καὶ νὰ πάῃ σπίτι του. Κι' ὅπως εἶχε πεῖ ὁ φτωχός, τοῦρθε τὴ νύχτα κόλπος κι' ἔμεινε στὸν τόπο. Μεγάλος γιατρὸς λοιπὸν ὁ φτωχός. Τὸν φώναζαν ἀπ' ἐδῶ, τὸν φώναζαν ἀπ' ἐκεῖ!

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΜΑΡΜΑΡΥΓΕΣ

Στὶς κρίσιμες στιγμὲς τῆς ζωῆς καταλαβαίνομε ὅτι ὁ δρόμος ποὺ φέρνει στὴν καρδιὰ εἶναι φραγμένος ὅλος ἀπὸ τὸ ἐγὼ κι' ἔτσι δὲν μένει τόπος νὰ περάσῃ ὁ πόνος τοῦ ἄλλου.

* * *

Πολλοὶ ἄνθρωποι περνοῦν τὴ ζωή τους μὴν ξέροντας ποιὸν νὰ μιμηθοῦν γιὰ νὰ εἶναι... πρωτότυποι. Καὶ πεθαίνουν χωρὶς νὰ λάβουν τὴν ἀπόφαση ***νὰ εἶναι ὁ ἑαυτός τους.***

ΑΡ. Π ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ

(Ἀπὸ ἀνέκδοτα χειρόγραφά του)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ

Θεὲ μεγάλε, ἀφήμερε,
ποὺ τὴν αὐγὴ γεννιέσαι
Ντυμένος ροδοπέταλα,
ἀτίμητη πορφύρα
Τὸ δεῖλι σαβανώνεσαι
σὰν Βασιλιὰς καὶ κλειέσαι
Στὴν κρύπτη σου μὲ βάλσαμο
τῶν λουλουδιῶν τὰ μῦρα

Μαζί σου κι' οἱ ἐλπίδες μας
γεννιοῦνται καὶ πεθαίνουν
Τὸ Χτὲς ξεχνοῦν, τὸ Σήμερα
βλέπουνε νὰ περνᾶ
Οἱ ἄμοιρες στοὺς κόρφους μας
ἀνάσταση προσμένουν
Καὶ τὴν αὐγὴ σοῦ στέλνουνε
ἕνα ἀτέλειωτ' ὠσανά!

Νικηφόρος Οὐρανὸς

ΘΕΙΑ ΤΑΣΙΑ

Α'

Δὲν τὴ θυμᾶμαι καλὰ-καλά. Θἄμουν ὡς ἕξη χρονῶν ὅταν πέθανε. Θυμᾶμαι μόνο πὼς ἦταν ἀδύνατη, φοροῦσε πάντα μαῦρα, κ' ἐκούτσαινε πολύ.

Τῆς εἶχαν πεθάνει ὅλοι οἱ δικοί της — οἱ γονεῖς της καὶ τἀδέλφια της δηλαδή, γιατὶ δὲν εἶχε κοντρεστεῖ. Ζοῦσε ὁλομόναχη κεντῶντας καὶ κάνοντας τὴ δασκάλα στὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς της, ποὺ τῆς ἔδιναν κάτι. Δὲν εἶχε κανένα δίπλωμα καὶ τὴν ἔλεγαν γι' αὐτὸ κουτσοδασκάλα. Ἐμένα μοῦ χτυποῦσε ἄσχημα αὐτὸς ὁ τίτλος στ' αὐτιά, γιατὶ ὁ νοῦς μου πήγαινε ἀμέσως στὸ κουτσό της πόδι. Μὰ μιὰ μέρα ποὺ μὲ μάλωσε γιὰ κάποια ἀταξία μου, μ' ἔπιασαν τὰ νεῦρα μου κ' ἄρχισα νὰ τῆς τραγουδῶ κι' ἐγὼ συρτά, τὸ τραγοῦδι, ποὺ μοῦ εἶχε μάθει ἡ Ἑλένη τῆς Κυρὰ-Πάνινας, 4-5 χρόνια μεγαλύτερή μου:

«Κουτσοδασκάαλα,
νὰ πέσῃς ἀπ' τὴ σκάαλα...»

Μά, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Θεία Τασία, μ' ἄκουσε κι' ἡ Κυπαρίσσιω ἡ μεγαλύτερη ὑπηρέτριά μας, καὶ μὲ φοβέρισε κουνώντας ἀπειλητικὰ τὴ δαχτυλάρα της, πὼς θὰ τὸ ἔλεγε τῆς μαμμᾶς. Ἐγώ, ποὺ εἶχα πόλλες μετανοιώσει, ἄρχισα νὰ κλαίω καὶ νὰ λέω, πὼς δὲ θὰ τὸ ξανακάνω. Ἡ θεία Τασία μὲ πῆρε στὴν ἀγκαλιά της, καὶ φιλώντας με, μὲ συχώρεσε.

Μὰ ὅταν μεγάλωσα, κ' ἔννοιωσα ὅλη τὴν πίκρα ποὺ θὰ τῆς ἔδωσα κείνη τὴ στιγμή, δὲν δοσυχόρεσα τὸν ἑαυτό μου, κι' οὔτε θὰ τὸν συχωρέσω ποτέ.

Δὲν ἤκαν συγγενής μας, οὔτε κἀν μακρυνή. Ἦταν μόνο βαπτισιὴ τῆς γιαγιᾶς. Μὰ τὴν ἀγαποῦσαμε ὅλοι, γιατὶ ἦταν καλὴ καὶ μᾶς λάτρευε.

Μᾶς ἐρχόταν πάντα τὸ ἡλιοβασίλεμμα, ὅταν τέλειωνε τὸ μάθημα, κ' ἔφευγε τὴν ἄλλη μέρα πολὺ πρωί. Τὸ βράδυ τὴν κυκλώναμε τὰ παιδιά:

— Θεία Τασία, πές μας ἕνα παραμύθι, νὰ ζῆς! Ἕνα παραμύθι!

Στὴν ἀρχὴ μᾶς ἔλεγε πὼς δὲ θυμόταν, — ἂν ἦταν δυνατόν! — μὰ ὕστερα ἄρχιζε. Δὲ ξέρω γιατὶ ὅλα τὰ παραμύθια της ἄρχιζαν ἔτσι:

— Μακράν, πολὺ μακράν...

Μιὰ μέρα τὴ ρώτησα:

—Τί θὰ πῇ, «μακράν, θεία Τασία;

— Μακριά, ντέ!..

—Ἔ, καὶ γιατὶ τὸ λὲς μακράν;

Χαμογέλασε μὲ συγκατάβαση, μὰ δὲ μοῦ εἶπε γιατί.

Ἤξερε τόσα ὡραῖα παραμύθια, ἡ θεία Τασία! Μᾶς ἔλεγε, γιὰ πύργους, γιὰ πριγκήπισσες, γιὰ δράκους, γιὰ βασιλιάδες, ἀκόμα καὶ γιὰ λύκους καὶ γιὰ ἀλεποῦδες ποὺ μιλοῦσαν. Ἐμεῖς ἀκούγαμε πάντα μ' ἀθῶα ὠτιά, μάτια, στόματα, κι' ἡ μικρὴ ἀδελφούλα νανουριζόταν κι' ἀποκοιμόταν στὴ μαύρη ποδιά της, ἄπου εἶχε γείρει, κουφασμένη ἀπὸ τὰ παιχνίδια.

Ἐμένα μὲ ἔλεγε «Τζαμένια» ἐπειδὴ μὲ τὸ παραμικρὸ χτύπημα ἔβαζα τὰ κλάματα.

— Καὶ τζέμι νὰ ἦσουν, δὲ θὰ ράγιζες μ' ἕνα χτυπηματάκι! μοῦ ἔλεγε γελῶντας, καὶ μοῦ ἔπιανε τὰ χέρια καὶ μὲ σήκωνε ὀρθή.

— Βρέ, πήδησε τὸ παιδί, δὲν ἦταν τίποτα. Καὶ ξέρει καὶ κάτι πήδους!..

Μιμόζα

Η ΟΡΦΑΝΟΥΛΑ

Μὲ τὸ κεφαλάκι σκυμένο ἀπὸ τὴν κούραση ἡ ὀρφανούλα προχωροῦσε πρὸς τὸ δάσος· εἶχε γυρίσει ὅλη τὴν πόλη γιὰ νὰ βρῇ δουλειὰ μὰ πουθενὰ δὲν τὴν δέχθηκαν. Γύριζε τώρα πίσω ἀπελπισμένη, χωρὶς προστασία καὶ χωρὶς χρήματα.

Ἐσυλλογιζόταν τὴν γλυκειὰ μανούλα της ποὺ ἐδῶ καὶ λίγες μέρες εἶχε πεθάνει ἀπὸ ἐξάντληση καὶ στέρηση, ἀφήνοντάς την μόλις 10 χρονῶν κορίτσι στοὺς πέντε δρόμους.

Ἐκάθησε σ' ἕνα κορμὸ πεσμένου δέντρου, καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ Τώρα ἄρχισε νὰ καταλαβαίνῃ τὸ χαμὸ τῆς μητέρας της, τώρα ποὺ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐφέρθηκαν σκληρά. Σὰν σὲ κινηματογραφικὴ ταινία περνοῦσαν ἀπὸ ἐμπρός της οἱ εὐτυχισμένες ἐκεῖνες ἡμέρες ποὺ πέρασε μαζὶ μὲ τοὺς γονεῖς της. Μαῦτές τὶς γλυκειὲς ἀναμνήσεις ἀποκοιμήθηκε. Ἦταν βράδυ τῆς ἀνοιξης, κι' ὅλα μοσκοβολοῦσαν. Ἕνα ἐλαφρὸ ἀνοιξιάτικο ἀεράκι ἔφερνε ἀπὸ μακριά, ἕνα βαθὺ ἄρωμα λεμονιᾶς καὶ γέμιζε τὴν ἀτμόσφαιρα. Ἡ χλόη ἦταν σὰν πράσινο ταπέτο ἁπλωμένη στὴ γῆ, κι' ἕνα πουλάκι ἄρχισε νὰ τραγουδῇ μελωδικά.

Μέσα σ' αὐτὴν τὴν ὁμορφιὰ τῆς φύσης ἕνα ἀσθενικὸ κορμάκι ἔπεσε ἀποκαμωμένο σὲ μιὰ γωνιά, κι' ἀποκοιμήθηκε ὀχι πιὰ μὲ τὸ γλυκὸ νανούρισμα τῆς μάνας, ἀλλὰ μὲ τὸ παράπονο καὶ μὲ τὸ κλάμα· ἕνα δάκρυ σὰν μαργαριτάρι κρεμόταν στὸ ὠχρὸ μαγουλάκι της, τὸ ἀδυνατισμένο ἀπὸ τὴ στέρηση καὶ ἀπὸ τὴ λύπη.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἄνοιξε τὰ μαγάκια της· τὴν εἶχε ξυπνήσει τὸ γλυκὸ τραγούδι τοῦ πουλιοῦ· χαμογέλασε κ' ἔπεσε πάλι μὲ ἕνα "Ἀχ!.. βγαλμένο ἀπὸ τὰ βάθη τῆς βασανισμένης της ψυχούλας. Καὶ τ' ὀρφανούλι ἀποκοιμήθηκε γλυκὰ μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς φύσης ποὺ φάνηκε πιὸ πονετικιὰ ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους.

Λυκόφως τῆς Ἄνδρου

Ο ΝΥΜΦΙΟΣ

«Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς εἰμὶ τοῦ κόσμου.

«Ἰδού ὁ Νυμφίος ἔρχεται..». Ὑψώνει
Τὸ κρινοδάχτυλό του χέρι ὁ Λυτρωτὴς
Καὶ σεῖς θρηνοδαρμένες ψυχὲς ἀπλώνει
Τὴν Εὐτυχία μιᾶς Γαλήνης θεϊκῆς.

Σιμώνει!.. Μὰ χαμηλώστε τὰ κεφάλια,
Τί δὲν μπορεῖτε σεῖς τοῦ θείου του διάβα
Τὸ φῶς νὰ δῆτε τὸ τρισάγιο· ἀγάλια
Περνάει καὶ σέρνει τὴν ψυχή σας σκλάβα.

Ὦ! τὴ φωνή Του ἀκοῦστε τὴ μελένια.
«Σὲ μένα ἐλᾶτε... Σεῖς πληγες σας χύνω
Βάλσαμο, διώχνω τῆς Κακίας τὴν ἔννοια,
Γιὰ σᾶς μέσ' στὴν ψυχή μου συμπόνια κλείνω.

Ἄνθρωποι ποὺ πλανηθῆκατε στὸν δρόμο
Τῆς ζωῆς — σὲ Γολγοθᾶ φριχτῆς ἀδύνης —
Μὲ τὸν Σταυρὸ τοῦ Μαρτυρίου στὸν ὦμο,
Σὲ μένα τὸν Ἀδελφὸ τῆς Καλωσύνης

Θὰ βρῆτε. Ὅπου θωρῶ καρδιᾶς συντρίμμια
Φέρνω τῆς Νεκρανάστασης τὴ ροδαυγή,
Τῆς Ἁμαρτίας ἀπόδιωξα τ' ἀγρίμια,
Λουλούδια ἀγάπης ἐγὼ σκορπῶ στὴ γῆ...»

Ὅσοι πονεῖτε, τὸ μάτι δακρυσμένο,
Στὸν Γολγοθᾶ γιὰ στρέψτε ὡς τὸν ὡραῖο
Μ' ἀκάνθινο στεφάνι Ἐσταυρωμένο,
Στὸν ἄψυχο... ζωοδότη Ναζωραῖο!

Μαγδαληνὲς στὰ πόδια του ἡ ψυχές σας
Στὸν θρῆνο τῆς μετάνοιας ἂς σιγολυώνουν,
Μὰ ἀνείπωτα... λευκὲς ἡ προσευχές σας!
Στὴν ὄμορφη στιγμὴ θὰ ἐξιλεγουν.

Ἔρχεται ὁ Καλός! στὴ νύχτα τὴ μεγάλη
Πῶς μοιάζει ἀγνότητος ἄσπιλος κρίνος!
Χαρίζει τοῦ οὐρανοῦ τ' ἄφθαρτα κάλλη,
Ἄνθρωποι, τρέξετε, Ἔρχεται Ἐκεῖνος!..

Κυρὰ τῆς Θάλασσας

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ «ΣΑΝ - ΈΡΓΑΤΗ»

Κάθε σούρουπο — καὶ πόλλες Κυριακὲς ἀκόμη — σκυφτὸς ἀπὸ κούραση κι' ἀπὸ ντροπὴ γιὰ τὰ σκονισμένα κι' ἀπεριποίητα ροῦχα τῆς δουλειᾶς του, ξεσκούφωτος, μὲ μιὰ γλυκειὰ μελαγχολία σκορπισμένη στὸ πρόσωπό του, φαινόταν ν' ἀνεβαίνῃ ἀπὸ τὸν ἀνήφορο, πέρναγε τὴν πλατεῖα τῆς γειτονιᾶς μου, ποὺ παίζαν τὰ παιδιά, κ' ἔμπαινε στὴν ξεβαμένη πόρτα τῆς αὐλῆς του, ποὺ ἀνοιχτὴ πάντα, λὲς καὶ τὸν περίμενε. Χανόταν μέσα, κι' ὅταν ὁ ἥλιος ἔδυε πίσω ἀπ' τὴν κορφὴ τοῦ Αἰγάλεω κι' ἄπλωνε ἡ νύχτα τὶς σκοτεινές της φτεροῦγες, ξανάβγαινε φρέσκος ἀλλαγμένος γιὰ νὰ καθήσῃ πάνω σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ καλὰ τακτοποιημένα μαδέρια, στὴν ἄκρη τῆς ἀπόμερης «πλατείας», κοντὰ σ' ἄλλα παιδιά, ποὺ μαζευόντουσαν ἐκεῖ ὕστερ' ἀπὸ τὰ παιχνίδια τους καὶ συζητοῦσαν γιὰ ὁποιοδήποτε θέμα. Στὴν ἀρχὴ ἄκουγε μόνο τὰ τρελλὰ σχέδια καὶ τὶς γνῶμες τῶν ἄλλων, μὰ ὕστερα λάβαινε μέρος κι' αὐτὸς στὴ συζήτηση.

Πάντα σοβαρός, λὲς πατέρας τῆς παρέας, συμβούλευε — πόσο συνετά! — τοὺς ἄλλους. Κι' οἱ ἰδέες του, τὰ λόγια του ἔκρυβαν μέσα κάποια πίκρα ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ζωῆς του, ἦταν καθρέφτης τῆς λυπημένης του ψυχῆς. Πόσων τὰ ὄνειρα δὲν εἶχε σβύσει μὲ τὸ ξεκάθαρα γεμάτα ἀπὸ ὠμὴ ἀλήθεια λόγια του! Πόσες ὁμορφες εἰκόνες γιὰ τὸ μέλλον σχηματισμένες στὴ φαντασία τῶν φίλων του; Δὲν κρύβω, ὅτι πολλὲς φορές, ποὺ παρακολουθοῦσα τὴ συζήτησή μ' εἶχε πάρει τὸ σχέδιο κι' ἔμενα κι' εἶχα λυπηθῆ, ποὺ ἔσβυνε τόσα ὄνειρά μου μὲ τὰ ὠμὰ του λόγια! Ἔφερνε παραδείγματα ἀπὸ τὴ ζωή του — ἄτυχο παιδί! — τὴ δουλειά του προπάντων, ποὺταν σκληρὴ καὶ δὲν ταίριαζε καθόλου σ' ἕνα παιδὶ μιᾶς «παλιᾶς» οἰκογένειας — τώρα ξεπεσμένης. Ποτὲ ὅμως δὲν μᾶς εἶχε πεῖ ἀκριβῶς τί δουλειὰ ἔκανε. Μόλις μποροῦσε καὶ κρατοῦσε πολλὲς φορὲς κάποια φράση, ποὺ τ' ἀνέβαινε στὰ χείλια, γιατί, (ποιὸς ξέρει τὸ λόγο,) δὲν ἤθελε νὰ τὴν πῇ. Ξέραμε μόνο ἀπὸ μασήματα μερικῶν φράσεων κι' ἀπὸ παραδείγματά, πὼς «ἐκεῖ πέρα στὸ Γαλάτσι», σ' ἕνα συνεργεῖο ἔκανε δουλειά, ποὺ δὲν τοῦ ταίριαζε, δουλειὰ «σὰν ἐργάτης».

— Κι' ἐγὼ τὸ δοκίμασα, ἔλεγε πολλὲς φορὲς συμπληρώνοντας

τας μιὰ φράση ἢ μιὰ ἰδέα του, γιατὶ ἔκανα δουλειὰ βαρειὰ - πολὺ βαρειὰ—«σὰν ἐργάτης».

Ποτὲ δὲν ἐξήγησε αὐτὴ τὴ συνηθισμένη φράση του. Ἐγὼ δὲν εἶχα μεγάλη φιλία μαζί του, μὰ ἄλλοι φίλοι του, ποὺ θέλησαν νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν περιέργειά τους, δὲν κατάφεραν τίποτα. Σταματοῦσε πάντα, ὡς ἐκεῖ χωρὶς νὰ λέῃ οὔτε μιὰ λέξη παραπάνω. Κι' ἔτσι κανεὶς δὲ μπόρεσε νὰ μάθῃ τὸ μυστικό του, ποὺ κεντοῦσε τὴν περιέργει ὅλων . . . Σ' αὐτὴ τὴν περίσταση βρέθηκε κάποιος εἰδικὸς στὸ νὰ κολλάῃ παρατσούκλια καὶ βάφτισε κι' αὐτὸν «σὰν ἐργάτη». Ἔτσι σιγὰ-σιγὰ τὸ παρατσούκλι του ἀντικατέστησε τὸ δυσκολομνημόνευτο ὄνομά του.

* * *

Κύλησε κάμποσος καιρός. χωρὶς ἐκεῖνοι, ποὺ ἠξαν βάλει στοίχημα νὰ βροῦν τὴ δουλειά, ποὺ ἔκανε ὁ «σὰν ἐργάτης»—φανταστῆτε μανία! — νὰ καταλήξουν σὲ ἀποτέλεσμα. Ἐκεῖνο ὅμως, ποὺ πολλὲς φορὲς δὲν κατορθώνει μιὰ συστηματικὴ προσπάθεια τὸ κάνει ἡ τύχη. Κι' ἔτσι ἕνα μεσημέρι, στὴν καλοκαιρινὴ λαύρα ὁ Φίκουλας—παρατσούκλι,—παιδὶ χαιρέκακο, ποὺ εἶχε ἀντιπαθήσει ὑπερβολικὰ τὸν «σὰν ἐργάτη», γιατὶ τοῦ παρίσανε τὸ φιλόσοφο καὶ πουλοῦσε ἐξυπνάδες, διάδωσε στὴ γειτονιὰ ὅλη—καὶ μὲ μιὰ χαρά! — τὸ μυστικὸ τοῦ ψροπαλοῦ γείτονά του.

Τόξε μάθει πιὰ ὅλη ἡ γειτονιὰ καὶ μόνο ἐγὼ δὲν εἶχα ἰδέα γιὰ τὴν ἀνακάλυψη! Κάποιος βρέθηκε νὰ τὴν πῇ καὶ σὲ μένα. Δὲν ἦταν καθόλου ἄξια γιὰ λόγο. Στὰ Τουρκοβούνια ἐπάνω, ποὺ χτιζόταν μιὰ δεξαμενὴ σ' ἐκεῖνο τὸ συνεργεῖο, ὅλη μέρα πάλευε κι' ἐκεῖνος σκυλίσια, ὄχι σὰν ἐργάτης, ἀλλὰ χειρότερα, πολὺ χειρότερα ἀπὸ ἐργάτη. Κι' ἔκρυβε ἀπ' τοὺς ἄλλους τὴν ἀλήθεια, γιατὶ δὲν τοῦ ἐπέτρεπε ἡ θέση του νὰ κάνῃ τέτοια χαμαλοδουλειά.

Τὸ μόνο κατόρθωμα τῆς ἀνακάλυψης, ἦταν, ὅτι λυπήσαμε τὸ παιδὶ ἀφάντασα. Κι' ἕνα βράδυ καθὼς περνοῦσε μὲ σκυμένο τὸ κεφάλι ἀπὸ ντροπή, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, γύρισε καὶ μὲ κοίταξε μ' ἕνα βαθὺ βλέμμα, διαπεραστικὸ (λὲς καὶ μὲ ρωτοῦσε, τί σᾶς ἔκανα), μὲ χαιρέτησε μ' ἕνα ἐλαφρὸ κούνημα τοῦ κεφαλιοῦ—ἴσως ἀπὸ συνήθεια — καὶ τράβηξε τὸ δρόμο του! . .

Οὐράνιο Τόξο

Ο ΓΕΡΟΣ

Εἶναι χειμῶνας καὶ κάνει ἕνα κρύο τσουχτερό. Τὸ χιόνι πέφτει ἀργὰ-ἀργὰ πυκνὸ κι' ἀφράτο σὰν μπαμπάκι. Οἱ λίγοι διαβάτες περνοῦν βιαστικοί, τυλιγμένοι στὰ ζεστὰ πανωφόρια των. Νὰ κι' ἕνας γεροντάκος στηριγμένος στὸ χοντρὸ ραβδί του, περπατάει τουρτουριζοντας ἀπ' τὸ κρύο. Τὸν βλέπω νὰ κτυπᾷ δειλὰ τὸ κουδούνι τῆς πόρτας τοῦ ἀντικρυνοῦ σπιτιοῦ. Ἡ πόρτα ἀνοίγει καὶ ὁ φτωχὸς γέρος ζητῇ ἐλεημοσύνη, κάτι μουρμουρίζοντας

Ἀκούω τὴν ὑπηρέτρια τοῦ ἀντικρυνοῦ μεγάρου, νὰ λέγῃ, καὶ μάλιστα ἀρκετὰ θυμωμένη:

— Φύγε, δὲν εἶναι κανένας ἐδῶ.

Ὁ γέρος ἀπομακρύνεται. Τί ἀπελπισμένος ποῦ φαίνεται! Κάτι θαρρῶ πὼς μουρμουρίζει, ἐνῶ ἕνα δάκρυ κυλᾶ στὰ ζαρωμένα ἀπ' τὶς στερήσεις, κι' ἀπ' τὸ χρόνο μάγουλά του . . .

Ἡ καρδιά μου ραγίζει βλέποντας ἔτσι τὸ φτωχὸ γέρο. Τὸν παρακολουθῶ μὲ τὸ μάτι ὡς ὅτου χάνεται στὴ καμπὴ τοῦ δρόμου. Καὶ σκέπτομαι: Πόσοι ἄνθρωποι ἀπόψε θὰ ἔχουν πλούσια τραπέζια καὶ φωτιά, ἐνῶ αὐτὸς δὲν ἔχει ὄχι μόνον λίγο ψωμάκι, ἀλλὰ ἴσως οὔτε καὶ μιὰ μικρὴ γωνιὰ νὰ πλαγιάσῃ, καὶ ν' ἀναπαύσῃ τὸ κουρασμένο του κορμί. Τί κρίμα!..

Γκαργκόλη

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΤΙΝ ΧΟΤΖΑ

ΟΙ ΧΗΝΕΣ Μ' ΕΝΑ ΠΟΔΙ

Μιὰ φορά, ὁ Χότζας πήγαινε στὴν Καντῆ, γιὰ δῶρο, μιὰ καλοψημένη χήνα. Στὸ δρόμο ὅμως πείνασε κι' ἔφαγε τὸ ἕνα πόδι της. Ὅταν τὴν ἔδωσε ἔτσι στὸν Καντῆ, αὐτὸς παραξενεύτηκε πού ἡ χήνα εἶχε ἕνα πόδι καὶ τὸ εἶπε στὸ Χότζα.

— Καντῆ μου, τοῦ λέει αὐτός, στὸ χωριό μου οἱ χῆνες ἔχουν ἕνα πόδι.

— Τί λές, Χότζα, μὲ κοροϊδεύεις;

—Ὄχι, λέω τὴν ἀλήθεια, κι' ἂν θέλῃς, πᾶμε νὰ στὶς δεῖξω.

Ὁ Καντῆς ἀπὸ περιέργεια δέχτηκε καὶ πῆγε μαζί του στὸ χωριό. Μὰ ὅταν ἔφτασαν ἐκεῖ, ἦταν μεσημέρι κι' οἱ χῆνες ἀναπαύονταν στὸ ἕνα τους πόδι, ἔχοντας τ' ἄλλο κρυμμένο κάτω ἀπ' τὰ φτερά τους.

— Βλέπεις, τοῦ λέει ὁ Χότζας, πὼς ἔχουν ἕνα πόδι;

Ὁ Καντῆς ὅμως βγάζει τὸ πιστόλι του καὶ ρίχνει μιὰ στὸν ἀέρα. Οἱ χῆνες τότε τρόμαξαν κι' ἔφευγαν μὲ τὰ δυό πόδια τους.

— Βλέπεις, λέει ὁ Καντῆς στὸ Χότζα, πὼς φεύγουν μὲ δυό πόδια;

— Ἐ! Καντῆ μου, τοῦ λέει τότε ὁ Χότζας, ἂν σοῦριχνα κι' ἐγὼ καμμιὰ μὲ τὸ πιστόλι, ὄχι μὲ τὰ δυό, ἀλλὰ μὲ τὰ τέσσερα θἄφευγες.

(Ἀπὸ τὸ Τουρκικὸ) *Κάποιος*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Τοτὸς ρωτᾶ:

—Κορίτσι ἢ ἀγόρι ἔκαμε ἡ κυρία Ἐλένη;

— Κορίτσι, τοῦ ἀπαντοῦν.

— Τί κουταμάρα! ψιθυρίζει ὁ Τοτός. Δὲν ἔκανε ἀγόρι;

* * *

Ἡ Ἠλιογέννητη ρωτᾶ ἀφελέστατα:

— Τί μέρα πέφτει ἡ Λαμπρή;

Καὶ κάποια ἄλλη:

— Πέρσυ ἔπεσε Κυριακή. Φέτος πρέπει νὰ πέσῃ Δευτέρα.

Κυρὰ τῆς Θάλασσας

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 246ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προταθέντος τὴν 7 Δεκεμβρίου 1929 πρὸς ἔυρεσιν τῶν Λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα τῆς Διαπλάσεως Δεκεμβρίου 1929, Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου 1930 δημοσιευθεισῶν 174 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οἱ ἀκολουθοῦντες ἕκαστον ὄνομα τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν: ὁ *πρῶτος* τὰς εὑρεθείσας ὀρθὰς Λύσεις, ὁ *δεύτερος* τὰ Ἑβδομὰ Λύσεων καὶ ὁ *τρίτος* τὰ Ἕβδομα Ἐπιμονῆς, συμφώνως μὲ τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρομητοῦ, Κεφ. Δ', § 25.

Οἱ *Ἰσότιμοι* ὅλων τῶν τάξεων ἔχουν τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α' Βραβείου νὰ δημοσιεύσουν τὴν εἰκόνα των ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 40 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, καὶ νὰ γοράσουν ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σήμερον, (διότι κατόπιν παραγράφεται τὸ δικαίωμα τοῦτο,) ἕνα οἱονδήποτε θέλουν τόμον «Διαπλάσεως» τῶν ἐτῶν 1894 — 1930 (Β' Περίοδος) μὲ ἐκπτωσιν δέκα πέντε (15) δραχμῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου ν' ἀγοράσουν ὁμοιον Τόμον μὲ ἐκπτωσιν δέκα (10) δρ. καὶ οἱ τοῦ Γ' μὲ ἐκπτωσιν πέντε (5) δρ. (Ἴδε καὶ Ὁδηγὸν Συνδρομητοῦ, Κεφ. Ε' § 6 καὶ 7).

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (16 ἐτῶν καὶ ἄνω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Γ. Σταματόπουλος*, 171, 18, 6.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Περιπλοκάς*, 154, 16, 6. *Σαπουνόφουσκα*, 148, 15, 6.

Ἰσότιμοι: Ἀρχοντοπούλα, 148, 15, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἄδωνις*, 126, 13, 6. *Σιφονέτ*, 123, 13, 6. *Ταρζάν* 125, 13, 6.

Ἰσότιμοι: Μιράντα, 133, 14, 6. Κάποιος, 128, 13, 6.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Μιμόζα, 108, 11, 5. Αυγαριά, 82, 9, 6. Φιλομήλα, 92, 10, 5. Ἐρωτόκριτος, 109, 11, 4.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ἑσπερίδες τῆς Ἠπείρου, 17, 2, 1. Κλοντινὲ, 14, 2, 1. Ἀριστομ. Ν. Δουλουμάκης, 12, 2, 1. Εὔθυμοι Νέοι. 53, 6, 3. Φάν-Φάν, 24, 3, 1. Δημ. Φ. Καρβέλας, 20, 2, 2. Ἀὸν Ζουάν, 46, 5, 5. Ἱππότης τῶν Κύκνων, 72, 8, 5. Παιδὶ τοῦ Εὐρώτα. 6, 1, 1. Ἐνυώ, 18, 2, 1. Γαλανόλευκη, 58, 6, 3.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (12 - 15 ἐτῶν)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἀστραπόβροντο*, 155, 16, 6.

Ἰσότιμοι: Μιτσουκό, 158, 16, 6. Αυσόχαρτο. 158, 16, 6. Ἐλευθέριος Σουδανός, 142, 15, 6. Κατίνα Η. Κεχαγιᾶ, 150, 16, 6. Γαλάτεια, 151, 16, 6. Ἠρώ, 140, 14, 6. Βέγας, 142, 15, 6. Εὐαγγελία Ν. Μάραγρη, 150, 15, 6. Ποσφυρίς. 152, 16, 6, Κόκκινη Καμέλια, 152, 16, 6. Ἀγνούλα, 153, 16, 6. Ἀθηναΐς, 149, 15, 6. Χαρίκλεια Παπαευσταθίου, 148, 15, 6. Πάνθεια Ἀβραδάτου, 147, 15, 6. Ἀναστασία Φωτιάδου, 144, 15, 6.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Συμφός*, 128, 13, 6. *Δροσοπηγή*, 136, 14, 6.

Ἰσότιμοι: Ἰάς, 139, 14, 6. Ἀφρικάνα, 133, 14, 6. Βάτραχος Νο 3, 124, 13, 6. Ξανθὴ Νεράϊδα, 134, 14, 6. Ἀλανιάρα, 137, 14, 6. Τζίνα, 136, 14, 6. Βασίλισσα τοῦ Ἰονίου, 124, 13, 6. Διάνα, 134, 14, 6. Φάρος τῆς Εἰρήνης, 130, 13, 6. Ἄγγελος τῆς Εὐτυχίας, 125, 13, 5. Ἀνεμώνη τοῦ Βουνοῦ, 123, 13, 6. Μύρτο τοῦ Μαγιοῦ, 122, 13, 6. Θεοδ. Α. Παπαθεοδώρου, 131, 14, 6. Χλωμὸ Λουλουδάκι, 129, 13, 6. Βάτραχος Νο 2, 136, 14, 6. Φοῖβος, 129. 13, 6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Κοκκινόπετρα*, 107, 11, 6. *Κουκουντσάκι*, 106, 11, 6. *Μύρον τῆς Ἄνδρου*, 105, 11, 6.

Ἰσότιμοι: Νειρώδ, 105, 11, 6.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Μικρὸς Ἐδισσόν, 79, 8, 6. Κοφφιατοπούλα, 93, 10, 6. Ὀδάλια, 82, 9, 4. Γεώργιος Ἀβέρωφ. 85, 9, 6. Νεράϊδα τῆς Σκοτεινιᾶς, 90, 9, 5. Συρανὸς Διάβολος 87, 9, 6. Ἰζόλδη, 101, 11, 4.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Βάτραχος Νο 6, 20, 2, 1. Καπετὰν Τζιβέλας, 52, 6, 2. Σπιθαμιαῖος Τίγας, 42, 5, 2. Τσὶν-Τσόν, 62, 7, 4 Πλάνο Δοξάρι, 14, 2, 1. Μαραμένος Κρῖνος, 25, 3, 2. Κατσαρίδα, 20, 2, 1. Παγκόσμιος Περιηγητής, 67, 7, 5. Προσκοπάκι τοῦ Εὐξείνου, 5, 1, 2. Βάτραχος Νο 10, 12, 2, 1. Ρωμαῖος Πρίγκιψ, 41, 5, 6. Προσκοπάκι τοῦ Ζαγορίου, 3, 1, 4. Ἀρχαῖα Ἑλλάς, 60, 6, 4. Λὰ Μαρσεγάϊζ, 9, 1, 1. Ἀλεξανδρινὸς Φελλάχος 14, 2, 6. Ναυτάκι τοῦ Θερμαϊκοῦ, 31, 4, 4. Βάτραχος Νο 5, 35, 4, 2. Διάνα Σκαμβούγερα, 27, 3, 2. Δήμητρα Σπάλα, 43, 5, 2. Ἰσχὺς τοῦ Πεπρωμένου, 51, 6, 4. Μικρὸς Ἥρως 54, 6, 4. Ἐγγλεζίτσα, 7, 1, 1. Ἀντιγόνη, 21, 3, 1. Λευκὴ Γυφτοπούλα, 28, 6, 4. Φακός, 46, 5, 3.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἄγγελούδι*, 155, 16, 6.

Ἰσότιμοι: Στέφανος Δόξης, 159, 16, 6. Χαραυγὴ τῆς Λέσβου, 123, 13, 6. Πόπη Μ. Μαμάκου, 125, 13, 5. Ἀλώπηξ τῆς Μυτιλήνης, 168, 17, 6.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ἀργοναύτης, 50, 5, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Τάκης Α. Ἀσημακόπουλος, 45, 5, 2. Γεωργ. Γ. Γιάκος, 3, 1, 1. Ἡρακλῆς, 12, 2, 1. Ἀραπίνα, 9, 1, 1. Πλοίαρχος Γράν, 21, 3, 1. Μέγας Ἀλέξανδρος, 11, 2, 1.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ *συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.*

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, ὅταν λήγῃ ἡ συνδρομή των, νὰ τὴν ἀνανεώνουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως. Ἡ ἔγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρώτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 23 Ἰουλίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πληρώσω. Ζωγίζετέ τα καὶ βάζετε τὸ γραμματόσημο σωστό. — Δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα, ὅταν μὲ ρωτᾷ γιὰ πράγματα ποὺ τὰ ἔχει ὁ Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ. Τιμᾶται δρ. 5, ταχυδρομικῶς δρ. 6, καὶ πρέπει νὰ τὸν προμηθευθῇ ὅποιος θέλει νὰ λαβαίνῃ μέρος στὴν κίνηση.

Σ' ΑΥΤΟ τὸ φυλλάδιο δὲν βλέπετε τὴ συνηθισμένη «Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολή». Ὁ κ. Φαίδων, δυστυχώς, εἶναι ἄρρωστος. Ἂς ἐλπίσουμε νὰ γίνῃ καλὰ καὶ νὰ σᾶς γράψῃ στὸ ἐρχόμενο.

Καὶ βέβαια, *Λυκόφως τῆς Ἄνδρου*, σὲ συγχωρῶ γιὰ τὴ σιωπή σου μιὰ καὶ εἶχε αὐτὴ τὴν αἰτία. Χαίρω πολὺ ποὺ ἡ σχολική σας παράσταση τῆς «Ἠλέκτρας» εἶχε τέτοια ἐπιτυχία καὶ σὲ περιμένω νὰ ἔρθῃς στὴν Ἀθήνα καὶ νὰ μ' ἐπισκεφθῇς. Βλέπεις μὲ πόσα Διαπλασόπουλα γνωρίζεται κανεὶς καὶ πόσους καλοὺς φίλους ἀποκτᾷ μὲ τὸ Σῆμα; Τὸ κομμάτι σου γιὰ τὴν Σ.Σ.Σ., καθὼς βλέπεις, ἐσημειώθηκε στο σημαρινὸ φυλλάδιο. Ὁ Ἀνανίας ἐτοιμάζει τὴν Κυριακὴ πυροτεχνήματα γιατὶ φοβᾶται καμμιὰ καινούργια ἐπανάσταση τῶν παιδιῶν.

Ἄλλη πάλι ποὺ ἔκανε πέντε (!) μῆνες νὰ μοῦ γράψῃ ἡ *Κρινοροδίνη*. Μ' αὐτὴ ἀπὸ τεμπελιά. Τώρα ὅμως βρίσκεται στὸ ὡραῖο κτῆμα της καὶ δροσίζεται καὶ ἔτσι ἀποφάσισε νὰ πιάσῃ τὴν πέννα στὸ χέρι. Εἶδες πόσο ὡραῖα εἶναι ὅλα τὰ ἔργα τοῦ Ντωντέ; Κι' ἂς μὴν ἔχεις γράψει εἰδικῶς γιὰ παιδιά. Μὰ ἕνας μεγάλος λογοτέχνης διαβάζεται μὲ τὴν ἴδια ἐξαιρετικὴ κι' ἀπὸ μικροὺς κι' ἀπὸ μεγάλους. Τὸ παιγνιό σου θὰ τὸ δημοσιεύσω ὅταν θὰ παρουσιασθῇ κατάλληλη εὐκαιρία.

Κι' ἐδῶ κάνει πολὺ μεγάλη ζέστη, *Γαλανομμάτα*, ἀλλὰ ὑποφέρουν περισσότερο ἐκεῖνοι ποὺ ξέφουν πὼς δὲν μποροῦν νὰ πᾶνε ἐξοχὴ — ὅπως ἐγὼ π. χ. Μὲ τὸ «Παλὶ Καράβι» εἶναι ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα ἐνθουσιασμένα, τόσο γιὰ τὸ μυθιστορημα ὅσο καὶ γιὰ τὴν ὡραία μετάφραση τῆς δ. Μπουρνιᾶ. Ὁ Ἀνανίας διαμαρτύρεται ὅτι δὲν εἶναι καφωμένος σὰν τὸν Πολυθέο. Πῶς σοῦ ἦρθε, λέει, τέτοια ἰδέα; Τὸν Χιόνη, εἴδες, τὸν διεδέχθη ὁ Κανελλῆς ποὺ θὰ διασκεδάσετε μαζί του ὡς τὸ τέλος τοῦ χρόνου. Ἡ παραγγελία σου ἐξετελέσθη καὶ τὰ κομμάτια σου γιὰ τὴν Σ.Σ.Σ. ἐλήφθησαν καθὼς καὶ τὰ προβλήματα.

Ἡ *Μυρέττα* μοῦ ἀναγγέλλει ὅτι ὁ μύθος τῆς *Ἔνυδος* «Οἱ δυὸ κουδάδες» ποὺ βραβεύθηκε μὲ Β' Βραβεῖο, εἶναι παρμένος ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ ἀναγνωσματάριο «Stories for children» κι' εἶναι μεταφρασμένος κατὰ λέξη. Καλὰ τὸ εἶχα μαντέψει. Κι' ὅμως ἡ προκήρυξη τοῦ διαγωνισμοῦ ἔλεγε ρητῶς νὰ μοῦ στείλετε πρωτότυπους μύθους δικούς σας. Ἂς εἶναι, πιστεύω ὅτι ἡ *Ἔνυδος* δὲν ἔκανε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μὲ κακὴ προθεση ἀλλὰ παρανόησε τὴν προκήρυξη.

Ἡ παράκληση σου δεκτή, *Βάνδα*, παλιὰ καλή μου φίλη Καὶ μένα μοῦ κοστίζει πολὺ ν' ἀποχωρίζομαι τοὺς παλιοὺς φίλους μου κι' εὐχαριστιέμαι ὅταν ἡ ὥρα αὐτὴ ἔρχεται ὅσο τὸ δυνατὸν ἀργότερα. Μὲ τὸ καλὸ νὰ μπῇ κι' ὁ ἀδελφούλης σου στὴν κίνηση καὶ νὰ διαπριθῇ σὰν καὶ σένα. Γιὰ τὶς ἐξετάσεις σοῦ εὔχομαι κάθε ἐπιτυχία.

Βάτραχε Νο 4, δυστυχῶς εἶναι ἀργὰ γιὰ νὰ συστήσω τὴ γιορτή σας. Ἄργησε, βλέπεις, κι' αὐτὸ τὸ φυλλάδιο ἐξ αἰτίας τῆς ἀρρώστειας τοῦ κ. Φαίδωνος. Ὡστόσο ἐλπίζω ἡ γιορτή σας νὰ ἐπιτύχῃ καὶ νὰ γράψω γι' αὐτὴν κατόπι. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα δὲν μπορῶ νὰ πῶ τίποτε ἂν δὲν ἰδῶ τὸ πρᾶγμα.

Ἔλαβα ἕνα γράμμα σου, *Νικηφόρε Οὐρανέ*, μὲ ἡμερομηνία «15 Φεβρουαρίου», στὸ ὁποῖο συγχαίρεις τὸν κ. Ξενόπουλο γιὰ τοὺς γάμους τῆς κόρης του, ποὺ ἔγιναν τὸν περασμένο μῆνα. Τί σημαίνει αὐτὴ ἡ ἀφηρημάδα; Περιμένω τὶς φωτογραφίας. Γιὰ νὰ γίνῃ ἕνας συνδρομητής μου συνεργάτης πρέπει νὰ διακριθῇ ἀπὶ πολλὰ χρόνια στὸν κύκλο μας καὶ ἰδίως στὴν Σ. Σ. Σ. «Τὰ καλὰ κόποις κτῶνται» βλέπεις.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία *Ἰθώμη*, πὼς τὸ καλοκαίρι θὰ προξενῇ πάντοτε τὴν ἴδια χαρὰ στὰ παιδιὰ ὅσο κι' ἂν ἀλλάξουν οἱ ἀντιλήψεις κι' οἱ συνθῆκες τῆς ζωῆς. Ἡ φύση μένει πάντα ἀναλλοίωτη καὶ μᾶς προξενεῖ τὶς ἴδιες χαρές. Γιὰ τὰ Μ. Μ ἡ γνώμη μου εἶναι ν' ἀνταποδώσῃς αὐτὸ ποὺ σοῦ ἔστειλαν, ἀλλὰ νὰ κάνῃς μιὰ δήλωση πὼς δὲν δέχεσαι τετράδια παρὰ μονάχα ἀπὸ κορίτσια.

Πιστεύω, *Μπουμπουλίνα*, νὰ πέρασε ἡ ἀδιαθεσία τῆς μαμμᾶς καὶ νὰ ξανάρχισες τὰ μπάνια σου. Γιὰ τὴν ἐξακολούθηση τῶν σπουδῶν σου, μοῦ φαίνεται πὼς οἱ γονεῖς σου εἶναι καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον σὲ θέση νὰ κρίνουν τί πρέπει νὰ κάνῃς. Γιὰ νὰ πάρῃς δίπλωμα ἀπ' τὴν Γαλλικὴ Ἀκαδημία δὲν χρειάζεται ἀπολυτήριο Γυμνασίου. Ἀλλὰ πάλι, ἀκριβέστερες πληροφορίες θὰ σᾶς δώσουν ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ γραφεῖα τῆς Ἀκαδημίας. Εὐχαρίστως διαβιβάζω τὰ συγχαρητήριά σου στὴ *Νέλλη* γιὰ τὰ «Ὀνειρά» της. Αὐτὸ τὸ κομμάτι ἄρεσε σὲ πολλούς. Ἡ *Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ* ἀσφαλῶς δὲν θὰ σὲ ξέχασε, ἀλλὰ ποιός ξέρει γιὰ ποιὸ λόγο δὲν σοῦ ἔγραψε ἀκόμη.

Στ' ἀλήθεια ἐγέλασα, *Φεμινίστρια*, μὲ τὸ γράμμα σου, ὅπου μοῦ περιγράφεις τὶς περιπέτειες τοῦ προηγουμένου. Τὸ γραφεῖο μου εἶναι βέβαια γνωστὸ σὲ ὅλους τοὺς ταχυδρόμους, ἀλλὰ ἄλλη φορὰ νὰ φροντίζῃς νὰ βάζῃς μοναχή σου τὴ διεύθυνση σὲ κάθε γράμμα ποὺ πρόκειται νὰ στείλῃς, καὶ ὄχι νὰ δίνῃς στοὺς ἄλλους φάκελλο ἄγραφο!

Κι' ἐγὼ τὴν ἔχω διαβάσει, *Ἰούλιε Καῖσαρ*, αὐτὴ τὴ μελέτη τοῦ Lenôtre γιὰ τὴν ἀντικατάσταση τοῦ Δελφίνου. Ἀλλὰ ὑπάρχουν κι' ἄλλες παρεγραφές τῆς ἀπαγωγῆς του ἀπὸ ἐξ ἴσου αὐθεντικὲς πηγὲς ποὺ δὲν ξέρει κανεὶς ποιὰ νὰ πιστέψῃ.

Πῶ, πῶ, τί μεγάλο γράμμα εἶναι αὐτὸ ποὺ μοῦ γράφει ἡ *Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιά*! Γεμάτο παραγγελίες, ἐρωτήσεις, καὶ νέα διάφορα. Ὥστε ἡ *Περιπλοκάς* ἔχει κουνελοστάνη; Δὲν τὸξερα. Τὸ σκίτσο τοῦ κ. Ξενόπουλου ποὺ εἶδες, εἶναι παλιὸ καὶ δὲν τοῦ μοιάζει καὶ πολύ.

Ὁ *Χρυσόθεμις* εἶναι δώδεκα σωστὰ χρόνια συνδρομητής μου, καὶ μὲ ρωτᾶει ἂν ἔχω κι' ἄλλους συνδρομητὰς τόσο μεγάλους σὰν κι' αὐτόν. Καὶ πολὺ μεγαλύτερους! Αὐτὲς μὲ μουστάκια . . . ξυρισμένα, καὶ κοπέλλες παντρεμμένες ποὺ δὲν τοὺς κάνει καρδιὰ νὰ μ' ἀφήσουν. Σοῦ ἔστειλα 5 τετράδια.

Καλὸ ξεκαλοκαίριασμα. *Ἀτθίς*. Ἂν θέλῃς ὅμως νὰ λαβαίνῃς τὸ φυλλάδιο στὴν Τῆνο, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ στεῖλῃς 5 δρχ. γιὰ νὰ σοῦ ἀλλάξω τὴ διεύθυνσή σου, καὶ τότε θὰ σοῦ ἔρχεται στὸ σπίτι σου. Ἐγὼ καὶ τὸ σπιτικό μου σ' εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν πρόσκληση, ἀλλὰ ἂν φύγουμε ἀπ' τὴν Ἀθήνα, πῶς θὰ βγαίνῃ ἡ Διάπλαση;

Φανταστῆτε ὅτι τὸ φυλλάδιό μου ἔγινε ἀφορμὴ νὰ τσακωθῇ ἡ *Ἀγνὴ* μὲ τὰ ξαδέλφια της, γιατὶ τὸ καθένα ἤθελε νὰ τοὺς διαβάσῃ κι' ἄλλο κομμάτι. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ποιὸ ἦταν; Νὰ σηκωθῇ μιὰ ξαδελφούλα της καὶ νὰ φύγῃ, φωνάζοντάς της: «Δὲν σ' ἔχω ἀνάγκη, κύριο θὰ πῶ στὴ μαμμά μου νὰ γράψῃ καὶ μένα στὴ Διάπλαση, γιὰ νὰ τὴ διαβάζω μόνη μου». Ἄλλο ποὺ δὲν ἤθελε κι' ἡ *Ἀγνή*. Τὰ χρήματα ὅμως μποροῦσε νὰ τὰ στείλῃ μὲ ταχ. ἐπιταγή. Θὰ ἐφθαναν ἀσφαλῶς.

Θερμὰ συλλυπητήρια, *Θεσσαλικὸ Ρόδο*, γιὰ τὸν θάνατο τοῦ καλοῦ σου πατέρα. Ὁ Θεὸς νὰ σὲ παρηγορήσῃ, *παιδί μου*, καὶ νὰ σοῦ δώσῃ θάρρος καὶ ὑπομονή, γιὰ νὰ μπορέσῃς ν' ἀνακουφίσῃς τὸν πόνο τῆς μητέρας σου.

Ἐδῶ πιὰ πρέπει νὰ σταματήσω. *Ἀνέσπερη Εὐτυχία*, *Λωρέττα Γιούγκ*, *Τζιτζίκι*, *Χριστουγεννιάτικο Δέντρο*, *Σκλάβε Βορειονπειρώτη*, *Διαβατικὸ Ἀστέρι*, *Γαρδένια*, *Χωρὶς Φτερά*, ἐξετέλεσα ὅσες παραγγελίες μοῦ γράφετε καὶ σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια.

Στοὺς *Λυσόχαρτο*, ποὺ τὸ εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα, *Ἀνατέλλοντα Ἥλιο*, *Λευκάτα*, *Σιφονέτ*, *Λόγεγκριν*, *Μικρομέγαλη*, *Πόνου Δάκρυ*, *Ἐρνάνη*, *Γλυκειὰ Σαμιωτοπούλα*, *Ρωμαντικὴ Βοσκοπούλα*, *Ρύτιον*, *Κυρὰ-Φροσύνη*, *Παλιὰ Ἀθήνα*, *Ντίνο Αὐγερίτη*, *Μυρέττα*, *Δοξαμένο Τρισολιτσοτσάκι*, ἐλπίζω νὰπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Τίποτε νέον, κύριε!» τῆς *Δορέττας*. Ἂν καὶ γνωστὸ τὸ ἀνέκδοτο, θὰ τὸ δημοσίευα ἂν ἦταν μεταφρασμένο στὴ δημοτική. Τί θὰ πῇ «ἐὰν οἱ ἄνθρωποί μας δὲν ἦσαν ἀμελεῖς μὲ τὰς λαμπάδας των»; Αὐτὸ δὲν εἶναι οὔτε ἑλληνικό.—Καὶ τοῦ *Κάποιου* πολὺ γ

Ἄθλον (Θεός φυλάξοι νὰ πεθάνῃς! ξανάστειλα τὰ φύλλα 29-34·) ***Ἡ-ρακλῆν*** (ἔστειλα τὰ φυλλάδια· ἡ «Σφίγξ τῶν Πάγων» δημοσιεύθηκε στὸν τόμο τοῦ 1898·) ***Ἀνοιξιάτικο Λουλούδι*** (δὲν γράφω τίποτα ἀφοῦ δὲ θέλεις, ἀλλὰ σὲ συγχαίρω θερμά· αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σοῦ διάλεξα·) ***Ἀνθίδα*** (ὁ Ὀδηγ. τιμᾶται 6 Δρχ.·) ***Γλυκὸ Χαμόγελο*** (λύσεις δὲν ἐλήφθησαν, νὰ τὶς ξαναστείλῃς·) ***Σεμέλη*** (συγχαρητήρια γιὰ τὸν καλὸ βαθμό· ἔ, δὲν πειράζει γιὰ τὴν Θδική, σ' αὐτὴ πρέπει νὰ ἔχῃ κανεὶς εἰδικὴ κλίση·) ***Βελοφόρον Ἀρτεμιν*** (καὶ σένα σὲ συγχαίρω· τὸ γράμμα σου χαριτωμένο·) ***Τριφασικὸν*** (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σοῦ ἐγκρίνω καὶ περιμένω νὰ διακριθῇς μ' αὐτὸ στὴν κίνηση·) ***Τζουλιάναν Καταιβάτη*** (φυλλάδια ξανάστειλα·) ***Χαραυγὴν*** (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· καὶ ποῦ νὰ ἰδῇς τί ἑτοιμάζω γιὰ τοῦ χρόνου· εἶπα αὐτὰ ποὺ γράφεις στὸν κ. Φαίδωνα· λύσεις ἔλαβα·) ***Νιότης Ἀδάμα*** (ἡ ἐντολή σου ἐξετελέσθη ὅπως τὴν ἤθελες· διαβιβάζω τὰ συγχαρητήρια σου στὸ ***Χρυσόνειρο*** καὶ στὴν ***Ἀρλίτα***· εὐχαριστῶ τὸ φίλο σου γιὰ τοὺς χαιρετισμοὺς καὶ τὰ καλὰ λόγια·) ***Ἐκάβην*** (δὲν πειράζει μιὰ καὶ τὸ λάθος διορθώθηκε·) ***Μικρούλαν*** (λυσάχαρτο καὶ Ὀδηγὸ ἔστειλα· ἔχω στὴ διάθεσή σου 27 δρχ.·) Σύλλογον ***«Οἱ Παλιάτσοι»***, (εὐχομαι πάθε πρόσδο στὸ σύλλογό σας· θὰ συμμορφωθῶ· ψευδώνυμα ἐνεκρίθησαν·) ***Πληγωμένον Ἀετὸν*** (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σοῦ ἐνέκρινα·) ***Σορέλλα ντ' Ὄζια*** (πάλι καλὰ ποὺ μπόρεσες νὰ κατανικήσῃς τὴν τεμπελιά σου καὶ νὰ μοῦ γράψῃς· στὴν Ἰαπωνία ὄχι, δὲν ἔχω συνδρομητές·) ***Σικυωνία Αὔρα*** (σὲ ζηλεύω γιὰ τὰ μπάνια, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τὸ παρακάνῃς γιατὶ βλάπτει τὴν ὑγεία· λυσόχαρτα ἔστειλα·) ***Χρυσὴ Καρδιά*** (καλὸ ξεκαλοκαίριασμα στὴν ὡραία ἐξοχή· ἔστειλα 10 τετρ.) ***Λεωνίδαν Βουδούρην*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· συγχαρητήρια γιὰ τὸν λαμπρὸ βαθμό·) ***Φιφὴν Γιάνναγα*** (Σῆμα ἔστειλα, βρὲς λοιπὸν κανένα ψευδώνυμο γιὰ νὰ λάβῃς καὶ σὺ μέρος στὴν κίνηση·) ***Ὠκεανίδα*** (τί ὡραία ἡ περιγραφὴ τοῦ χωριοῦ ποὺ παραθερίζεις! ἔστειλα 4 τετρ.) ***Λατάνιαν*** (φωτογραφία ἐλήφθη καὶ θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὸν καιρό· φίλησέ μου τὸν ἀδελφούλη·) ***Νηρηΐδα*** (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σοῦ ἐνέκρινα·) ***Βασιλιὰ τῆς Ἐρήμου*** ('Οδηγὸν ἔστειλα·) ***Πατωμένο Πουλί*** (χαιρετισμοὺς στὸν ἀραβωνιαστικὸ τῆς ἀδελφῆς σου, τὸν παλιό μου φίλο· οἱ λύσεις δεκτές·) ***Θούριον*** (νὰ λοιπὸν τὸ ψευδώνυμο ποὺ σ' ἀρέσει κι' ἐλπίζω νὰ τὸ κάνῃς νὰ διακριθῇ· μάθε γρήγορα νὰ γράφῃς ὡραῖα· γιὰ νὰ μοῦ γράψῃς καὶ μὲ τὸ χεράκι σου·) ***Πόλα Νέγρι*** (ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες σου· στὴ Σ.Σ.Σ. μόνο μὲ τὸ ψευδώνυμό του μπορεῖ κανεὶς νὰ δημοσιεύσῃ κάτι·) ***Ἐξυπνούλαν*** (καλὸ ταξίδι· «Στέλλα Βιολάντη» ἔστειλα·) ***Ρόδην Βαμβέτσου*** (ἔστειλα·) ***Γλυκὸ Χαμόγελο*** (δεκτές·) ***Κατίναν Ζαννιάδου*** (ἔστειλα·) ***Δανάην*** κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***25 Ἰουλίου***, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 255ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 1 Ὀκτωβρίου.

492. Λεξίγριφος

Πρόθεση ἐκόλλησε σὰ δροσοστο-
[λιὰ
Σὲ μικρούλι, ὡραῖο, ταπεινὸ ἀν-
[θάκι,
Καὶ μὲ μιᾶς ἀκούστηκε πετεινοῦ
[λαλιὰ
Καὶ ὁ ἥλιος ὁ καλὸς θᾶβγῃ σὲ
[λιγάκι.

Ἀφρικάνα

493. Στοιχειόγριφος

Ὅσο θὲς κόψ'το καὶ ράψ'το,
Μόνο γράμμα μὴν τοῦ βγάλῃς:
Σκιάχτρο θενὰ βγῇ ἀπὸ δαῦτο,
Καὶ στὰ πόδια θὰ τὸ βάλῃς.

Ριγολέττος

494. Αἴνιγμα

Στὴν Τροία πολέμησε
Καὶ δόξα γέμισε
Τ' ἀρσενικό μου.
Ψάρι κοινότατο
Ἄρα φτηνότατο
Τὸ θηλυκό μου.

Μικρούλα Τραλαλά

495. Ἀστὴρ

* * *
* * *
* * *
* * * Σ * * *
* * *
* * *
* * *

Ὁριζοντίως, Ρωμαῖος στρατηγός· καθέτως, Ὁμηρικὴ ἡρωΐς· διαγωνίως. μυθικὸς ἥρως καὶ πολις τῆς Θεσσαλίας.

Λέεγκριν

496. Κρυπτογραφικὸν

12345678964	= Μεσσήνιος
26764	= Νῆσος
34531364	= Στρατηγὸς
45691	= Μέλος
512464	= Ἀρχ. πόλις
6358	= Ὄρος
73698784	= Ὁμηρικὸς ἥρως
821	= Θεὰ
98534	= Ὠκεανὶς

Νικηφόρος Οὐρανὸς

497. Συλλαβοπαίγνιον

Νὰ εὑρεθοῦν αἱ ζητούμεναι λέξεις, νὰ σβυσθῇ μία συλλαβὴ ἐξ ἑκάστης καὶ νὰ συναρμολογηθοῦν αἱ λοιπαὶ κατὰ σειρὰν ὥστε ν' ἀποτελεσθῇ μία ἐντολή:

Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ — Χώρα τῆς Ἑλλάδος — Ἰχθὺς — Νῆσος τοῦ Αἰγαίου — Μοῦσα — Πόλις τῆς Περσίας — Σύνδεσμος ἐναντιωματικὸς — Ἐπίρρημα — Νῆσος τοῦ Αἰγαίου — Σύνδεσμος — Ἀρχαῖον περσικὸν κάλυμμα — Κράτος τῆς Ἀφρικῆς.

Μιχ. Ι. Παντοστόπουλος

498. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων

Τὰ ἀρχικὰ τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι λέξεων ἀποτελοῦν μαθητὴν τοῦ Σωκράτους:

Θάρρος — ὑγιής — ἄλλος — εἰλικρινής — ἄσχημος — ὑγιεινός.

Ξεχασμένη

499. Φωνηεντόλιπον

Γ'- δστ - μ - γεν - πλμν - γγνζ.

Δόνα Κλάρα

500. Γρῖφος

α
εγη εγη α α
εγη εγη πτοῦ καλ ' ' 'δν μοῦ
εγη εγη ε α α
α

Σαπουνέφουσκα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 20

271. Ἀρταξέρξης ("Αρτα, Ξέρξης.) — 272. Πήγασος (πῖ, γᾶ, σός.) — 273. Παιὰν-Πάν. — 274. Αἶμος-Μάϊος.

275. ΑΥΡΑ / ΥΔΩΡ / ΡΩΜΗ / ΑΡΗΣ

276. ***Πᾶν μέτρον ἄριστον.*** (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στῖχον ἐκ τῶν κάτω καὶ ἐκ δεξιῶν). —277-279. 1, Ποιητὴς (Ὅμηρος). 2, Νόμισμα (ὀβολός). 3, Πολύτιμος λίθος (Ἴασπις). — 280. ΑΑΜΙΑ (Α-αιμός, Ἀ-δελφοί, Μ-έλος, Ἰ-ασπις, Α-ἶας). — 281. Οὐδεὶς ἁμαρτητός. — 282. ***Ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα*** (ἐξ ὄν-ῆχος-τὸν λέω ν τᾶ.) — 283 — 284. 1, La plume. 2, La pipe. — 285. Les bons comptes font les bons amis.

Πῶς θὰ περάσετε πιὸ εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας;

Εἶναι ἁπλούστατο: Θὰ προμηθευθῆτε ὅσους περισσότερους μπορεῖτε

ΤΟΜΟΥΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

καὶ θὰ τοὺς πάρετε μαζί σας στὸ ταξίδι, στὴν ἐξοχή, ὅπου θὰ πᾶτε, — ἀλλὰ κι' ὅπου θὰ μείνετε, — γιὰ νὰ περάσετε τὶς Διακοπές.

Κι' ἕνας μόνος Τόμος τῆς Β' Περιόδου, ἀρκεῖ, μὲ τὶς 400 του σελίδες, μὲ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορήματά του καὶ μὲ τὰ τόσα ἄλλα ποὺ περιέχει. Ἂν πάρετε μάλιστα τὸν **Τόμο τοῦ 1929 ἢ τοῦ 1930,** ποὺ ἔχει 600 σελίδες ὁ καθένας καὶ 14 μυθιστορήματα οἱ δυὸ μαζί, τί ἄλλο θέλετε;

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθῆτε τον καὶ κάμετε ἐγκαίρως τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ περάσετε

ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

| ΑΑ' — 517 |

Χρυσόνειρο, **Ἀρλίτα**, τί γίνεσθε; Λήνδα, χαιρετίσματα ἀπὸ τὴ Γιαννούλα μας. **Διαβατικὸ Ἀστέρι**

| ΑΑ' — 518 |

Μπουμπουλίνα, σὲ παρακαλῶ στεῖλε πρώτη καὶ γράφε μου. **Διαβατικὸ Ἀστέρι**

| ΑΑ' — 519 |

Εὐανθούλα Α., θαυμάσια ξέρεις νὰ ὑπόσχεσαι· νὰ περιμένω ἀκόμα; **Διαβατικὸ Ἀστέρι**

| ΑΑ' — 520 |

Αλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες· ἀνταλλάσσω τετραδιάκια. Γράψατε: Δ/σίς μου: Ἀλέξανδρον Μαμάπουλον, 30 Τζαβέλλα, Ἀθήνας. Μπετόδεν; Εἶμαι κοντά **Σκλάβος Βορειοηπειρώτης**

| ΑΑ' — 521 |

Ανταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλους ὅλους· ἀνταποδίδω ἀρέσως. Δ/σις: Ἀγγελικὴν Βατσαξῆ, Ὕδραν, διὰ **Δαναΐδα**

| ΑΑ' — 522 |

Διαγωνισμὸς (ΑΑ' — 459) Μπουμπουλίνας παρατείνεται ἐπὶ δίμηνον. Περιμένω συμμετοχὴν ὅλων.

| ΑΑ' — 523 |

Φίλε ΕΥΚΛΙΑΝΕ ΞΗΡΟΤΥΡΗ, συμμαχοῦμε στὰ τέλη Σεπτεμβρίου ὁπότε εὐκαιροῦμε ἀμφότεροι. **ΤΙΝΟΣ ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ**

| ΑΑ' — 524 |

«ΟΜΙΛΟΣ ΕΥΠΑΤΡΙΔΩΝ» ἱαπλασιακὴ ὀργάνωσις, ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τριῶν εὐπατριδῶν: Τοῦ Ἄγγλου Ζῶρζ Βιλλιέρ, Μιλόρδου, ΔΟΥΚΟΣ ΝΤΕ ΒΟΥΚΙΚΑΜ, τοῦ Γάλλου, Μισὲλ Λὲ Τελλιέ, ΜΑΡΚΗΣΙΟΥ ΝΤΕ ΛΟΥΒΟΥΑ καὶ τοῦ Ἱσπανοῦ Γκασπὰρ ντὲ Γκουζμάν, ΚΟΜΗΤΟΣ ΝΤ' ΟΛΙΒΑΡΕΣ.

| ΑΑ' — 525 |

Τρελλὲ Βιολιστή, εἶμαι πρόθυμος νὰ διορθώσω τὰ λόγια ποὺ σὲ πείραξαν, ἤν δηλώσῃς στὸ Διαπλασόκοσμο τὴν ἀλήθεια, δηλ. ὅτι δὲ σὲ κάλεσε κανεὶς στὴ «Γόμπολα», ἀλλὰ σοῦ ὑπαγόρεψαν οἱ «Βάτραχοι» νὰ κάνῃς τὴν ἀγγελία σου. **Τυφλὸς Καλλιτέχνης**

| ΑΑ' — 526 |

Διαπλασόπουλα, ἀλληλογραφοῦμε; Θὰ περάσωμε εὐχάριστο καλοκαίρι! Στεῖλατε: Γεώργιον Γ. Κατσήν, Λευκάδα. **Χριστουγενιάτικο Δένδρο**

| ΑΑ' — 527 |

Εὖγε «ΤΟΜΠΟΛΑ», ἡ ταπεινοφροσύνη σου ἀκολαβώνει κάθε εὐγενικὴ ψυχή **Ἀνδόπερη Εὐτυχία**

| ΑΑ' — 528 |

Λόγῳ ἀρρώστειας καὶ πληθώρας ἐπιστολῶν δὲ μπορῶ ν' ἀπαντήσω γρηγορώτερα. Ζητῶ συγγνώμη ἀπ' ὅλους-ες γιὰ τὴν καθυστέρηση, εὐχαριστώντας γιὰ τὴν προθυμία, **Δικηγορίνα**

| ΑΑ' — 529 |

Ανταλλάσσω τετραδιάκια, κάρτες, ἀλληλογραφῶ. Γράψτε: Λίζα Δημητριάδου, Πρακτορεῖον Messageries Maritimes, Πειραιᾶ. ***Βελοφόρος Ἄρτεμις***

| ΑΑ' — 530 |

Βαθειὰ συγκινημένος, εὐχαριστῶ δυὸ εὐγενικὰ Διαπλασόπουλα μοῦστειλαν τετραδιάκια. Ἀργοπόρησα κομάτι (ξητάω pardon) ἀπάντησα ὅμως παντοῦ. Τώρα προσμένω τετραδιάκια ἀπὸ λοιπούς. Γράψτε: Βασίλειον Βάρσον, Κηφισιά, γιὰ **Βατραχο 15**

| ΑΑ' — 531 |

Αλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ὅλες. Διαπλασόκοσμε, περιμένω. Δ/σις: (ΑΑ' — 262) διὰ: **Μαγεμένο Νησάκι**

| ΑΑ' — 532 |

Διαπλασοπούλες ἡ Δ/σίς μου ξαναγίνεται (ΑΑ' — 262). Περιμένω. **Νοφούλα τ' Οὐρανοῦ**

| ΑΑ' — 533 |

ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Τ«ΟΜΠΟΛΑ» Μύρια εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ὑποστήριξη.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΝΕΑ ΜΑΣ Δ/ΣΙΣ: "Ελλη Καρβεούνη, Οἰκία Ἰερδανίδου, Ψυχικό. Γράμματα στὶς προηγούμενες δὲν δεχόμαστε.

| ΑΑ' — 534 |

Αποκαλύψεις: Κρυσταλλένια Βρυσούλα — "Ελλη Μπίστη, Πέτρος Ριονσαί, Δανάζος Κορτέζ = Περσεὺς Ἀθηναῖος, Ἀνθισμένη Ἀμυγδαλιὰ = Ρένα Καλογήρου, Γλυκεία Σαμιωτοπούλα = Ἑλένη Γιαννοράκη. **Μυρτίλος**

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι